Yirmi yedinci yıl
No. 7344

Cumartesi
30

İlkteştin 937

ANADOLU

Hergün sabahları çıkar, siyasal gazetedir

Telefon: 2776

Fasta
Kanlı arbedeler oluyor

Yeni kabine

Dört gündenberi Celâl Bayar kabinesi filen ve resmen iş başında bulunuyor. Bu suretle bazılarında mübhem gibi görünen muvakkat şekil ortadan kalkmış, her şey tabiî cereyanına girmiştir.

Celâl Bayar kabinesinde esaslı değişikliklere intizar edenler nasıl aldandıklarını gördülerse ayni kabinenin programında selefine nazaran büyük görüş farkları bekliyenler de ayni şekilde ve pek yakında aldandıklarını anlıyacaklardır.

Her şeyden evel hepimiz biliriz ki Türkiye cümhuriyetinde, cümhuriyetin ilânındanberi, tam bir istikrar mevcuddur. Türkiye bütün mevcudiyetini bu istikrarın filen tahassül etmesine hasretmiştir. Bu istikrar yalnız bir noktada, siyasetimizin bir cebhesinde değil, her tarafında, her noktasında mevcuddur. Hükûmetin şeklinde istikrar, milletin hayatında istikrar, imar programımızda istikrar, dış politikamızda istikrar ve iç politikamızda istikrar!..

İnkılâbı ve onun tabiî bir neticesi olan cümhuriyeti meydana getirenler biliyorlardı, iman etmişlerdi ki memleketin bugünkü kuvvetini, kudretini meydana getirmek için ona her şeyden evel hayatının her çeşid tecellilerinde tam bir istikrar vermek lâzımdır. İşte millî hayatımızın değişmiyen, değişmiyecek olan esaslı bir umdesi!.

Bu hakikati bildikten sonra Celâl Bayar kabinesinin faaliyet programında selefine nazaran derin, esaslı bir değişikliğe intizar edenler ancak icabsız bir hayale kapılmış olurlar.

Bütün sadeliği ile hakikat şudur: İnkılâbın birinci günündenberi Büyük Şefin yanından ayrılmamış, istiklâl mücadelelerinin bütün saf halarına enerjisi, yüksek sevk ve idaresi ve müstesna liyakati ile iştirak etmiş, daha sonra gene Ulu Önderin işaret ve ilhamı ile cümhuriyetin ilânından beri hemen hemen fasılasız denecek bir şekilde Başvekâlet gibi bu memleketin en yüksek, en yorucu ve en çetin bir vazifesini muvaffakiyetle yapmış ve başarmış olan muhterem İsmet İnönü hepimizin şükranına lâyık sayısız eserlerden sonra tabiî bir istirahat ihtiyacı duymuş ve son hükûmet tebeddülü işte sırf bundan dolayı vaki olmuştur.

İsmet İnönü kabinesinde iki üç senedir İktısad Vekâletini ender görülmüş bir muvaffakiyetle idare etmiş olan yeni Başvekilimiz Celâl Bayarı İzmirde tanımıyan kimse var mıdır?. Celâl Bayar yalnız İzmirin mebusu değil, ayni zamanda İzmirin çocuğudur da...

Biz onu meşrutiyet devrindenberi içimizde görmiye ve içimizden biri gibi telâkki etmiye alıştık. Onun, mütevazı, herdem mütebesim ve mültefit sevimli yüzünü içimizde bir benimseme hissi besliyerek daima hatırlarız.

Hiç şüphe yok ki Celâl Bayar Türk vatanında, gerisinde belli başlı cesim bir eser sürükliyen nadir, hayır ender simalardan biridir. O da tıpkı muhterem selefi gibi istiklâl savaşının ilk günündenberi Büyük Önderin yanında yer almış, canlı hamleleri, yüksek eserlerile millî hayatımızın her saf hasına muvaffakiyetle karışmıştır.

Bugün memleketin bütün iktısadiyatına el koymuş, millî iktısadiyatımızı ecnebi bankalarının esaretinden kurtarmış olan Türk bankacılığının hakikî müessisi Celâl Bayar olduğunu hepimiz şükranla anıyoruz.

Gene iki senedenberi memleket iktısadiyatında beliren feyizli ve hakikî kalkınmayı dünkü İktısad Vekili Celâl Bayara ve onun cidden yüksek bir liyakat ve sonsuz bir irade ile yarattığı beş senelik plân tatbikatına medyun olduğumuzu hangimiz bilmeyiz?.

Hakikatte dünkü kabinenin en muvaffakiyetli Vekili hükûmetin başına geçmiş ve bütün tebeddül işte bundan ibaret kalmıştır. Muhterem İsmet İnönü bütün muvaffakiyet hayatında nasıl ilhamlarını Büyük Şefden almışsa muhterem Celâl Bayar da bundan sonraki muvaffakiyetlerinde ilhamını gene ayni Önderden alacak, ayni muvaffakiyet yolunda yürüyecektir. Hükûmetin mustakbel faaliyetinde ufak bir tebeddül olacaksa bu da mütehassıs bir iktısadçı ve maliyeci olan Başvekilimizin himmetile iktısad ve maliye işlerinde bir az daha bariz bir tekâmül görülmesinden ibaret kalacaktır. Her Türk Celâl Bayarın muvaffakiyetine dua etmeyi ve ona elinden geldikçe zahîr olmayı vazifelerinin birincisi telâkki edecektir ve etmelidir.

Hamdi Nüzhet Çançar

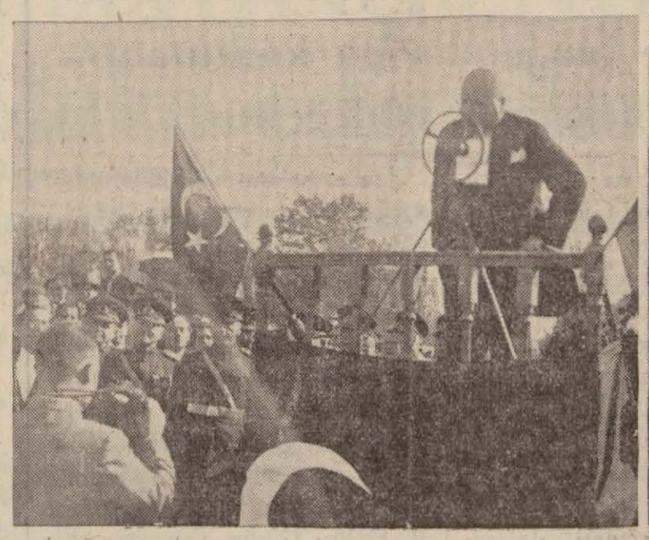

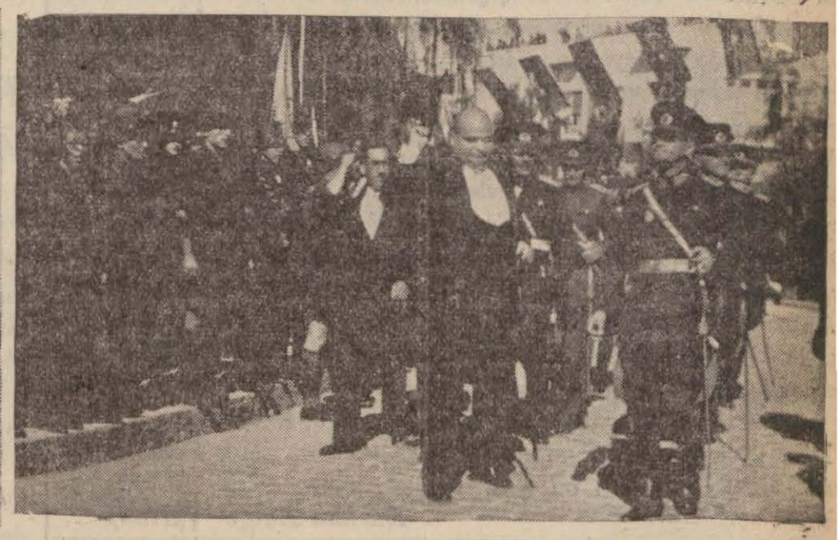

Dünkü bayram intibalarından

Cumhuriyet bayramı, yurdun her tarafında kutlulandı

Ankara geçid resminde, Atatürk kızı Bayan Sabiha Gökçen Liva Komutanı olarak bir filoyu idare etti

Konsolosların vilâyeti ziyaretleri intibalarından

Cumhuriyet bayramına aid yazı ve diğer resimler yeninci sahifemizde

Faşistler:

Negüs hakkında yalanlar uyduruyorlarmış

Imparatorun kâtibi, Niste, ANADOLU muhabirine mühim beyanat verdi, harp devamdadır, dedi.

Habeşistan imparatoru Haile Selâsiyenin son vaziyeti hakkında biribirinî tutmıyan bir çok haberler intişar etmektedir. Bu haberlere göre, Haile Selâsiye, halen feci bir halde ve fakirlik içinde imiş. Halbuki, hakikat hiç te öyle değildir.

Niste bulunan arkadaşımız B. Ragıb, Habeşistan imparatorunun hususî sekreteri ile (ANADOLU) namına bir mülâkat yapmıya muvaffak olmuştur. Arkadaşımızın, çok meraklı olan bu mektubunu aynen aşağıya yazıyoruz:

Habeş imparatoru

Nis, 24 (Hususî muhabirimizden)— Adis-Ababadaki muhteşem sarayında, Habeşistanın bol güneşi altında yaşamağa, Afrikanın uçsuz, bucaksız sahralarından kopup gelen hürriyet havasını tenefüse alışmış bulunan imparatorlar imparatoru Necaşi, Lond-

(Sonu 10 uncu sahifede)

Tütün piyasası

Salı veya çarşamba açılıyor

Tütün mıntakasında tütünlerin yüzde 98 zi denk haline getirilmiştir. Pazartesi sabahı her yerde tütünlerin balyalama ameliyesi bitmiş olacak ve salı, yahud çarşamba günü piyasa açılacaktır.

Demirciköy, Kırkağaç, Karacakuyu, Çapak, Devril müstahsilleri, on senedenberi görülmemiş nefasette tütün yetiştirmişlerdir.

Ankarada siyasî temaslar:

Şefimiz, Rumen Başvekili ile uzun müddet konuştu

Başbakanımız ziyafette bir nutuk vererek, iki millet münasebatının yüksek derecesini anlattı

Ankara, 28 (A.A.) — Başvekil B. Celâl Bayar bu akşam Romanya Başvekili Ekselâns Tataresko şerefine verdiği ziyafette aşağıdaki nutku söylemiştir:

Bay Başvekil;

Dost ve müttefik Romanyanın mümtaz hükûmet reisini Ankarada kabul etmekle duyduğum sevinci Ekselânsınıza beyan etmekle bilhassa bahtiyarım. Bu sevinç Ekselânsınızın memleketimizde bulunuşunun kıymet ve manasını derin bir tarzda hisseden bütün Türklerin de sevincidir.

Romanyadan hareketiniz Altes Ruayal Alba-julia büyük Viovodunun subaylığa terfii şerefine tertib olunan şenliklerin arifesine tesadüf etmiştir. Cumhuriyet hükûmeti bu bu mesud hâdiseye olan alâka ve sempatisini hususî bir heyeti murahhasa ile kendisini temsil ettirmekle göstermiş olduğundan dolayı bahtiyardır.

Başvekilimiz B. Celâl Bayar

Ekselânsınızın da bizim bü ük millî bayramımızda bulunuşu müştereken duyulan sevincin bir nevi devamıdır. Çünkü her birimiz için mesud olan bir hâdise diğerimiz için de bir saadet kaynağıdır.

Bay Başvekil,

Türkler ve Rumenler tarihin bütün arızalarını biribirlerini sevmekten asla fariğ olmaksızın yaşamışlardır. Binaenaleyh münasebatımızın tekâmülü tabiî olmuştur. Ve iki memleketimiz arasında kurduğumuz dostluk duygularımıza olduğu kadar menfaatlerimize de her noktadan uygundur.

1933 de o zamandanberi daha ziyade sıklaşan münasebatın esasını teşkil etmiş olan dostluk muahedemizi akdettikten sonra dostluk tekâmülünün icabatını bütün vüsatiniu verdik. Ve bu gün tahminlerimizin doğru çıktığını ve Balkan ittifakımızın da istihdaf ettiğimiz sulh davasında feyizli olduğunu görmekle memnun olabiliriz. Yalnız müttefikler arasında değil ayni zamanda beynelmilel sahada mükemmel bir teşriki mesai vasıtası olarak tebeyyün eden dört memleket antantımız umumî sükûn davasına olan tesir ve feyizli hizmetini her gün daha fazla göstermektedir.

(Sonu 10 unca sahîfede)

Balkan G. Kurmay Başkanları

Ankarada

Dün bir içtima yaptılar

Ankara, 28 (A.A.) — Şehrimizde bulunan Yunanistan, Romanya ve Yugoslavya Erkânıharbiye Reisleri bugün Genel Kurmayda sureti mahsusada hazırlanmış olan salonda öğleden evel ve sonra iki defa içtima etmişler ve Balkan antantını alâkadar eden mesail üzerinde görüşmüşlerdir.

ANADOLU

Gazetemiz, dün 24 sahife olarak ve diğer arkadaşlarından çok zengin bir şekilde intişar etmiştir. Makinenin yeni işlemesi yüzünden bazı hatalarda olmuştur. Kailerimizin bizi mazur göreceklerine eminiz.

Yazı ailemize iltihak ettiğini haber verdiğimiz değerli tarihçimiz Mitatın ilk hasbıhali bugünkü nüshamızdadır. Ayni zamanda (*) imzasile bize yazı yazacak çok kıymetli ve kudretli bir arkadaş daha kazandık. Onu da sıksık ANADOLU sütunlarında okuyacaksınız..

Yeni tefrikalarımıza dün başladık. Bugün hulâsaları ile beraber bulacaksınız.

Günün en mühim haberi

Fasta kanlı arbedeler oldu

Fransız jandarmaları, arbedeciler tarafından taş yağmuruna tutulmuştur

Paris, 29 (Radyo) — Fasta korkunç arbedeler olmuştur. Zabıta arbede çıkaranları takib etmek istemiş ve bu sırada galeyan fazlalaşmıştır.

Arbedeciler, taşlarla Fransız jandarmalarına hücum etmişlerdir. Zabıta, mukabelede bulunmuş ve vukubulan çarpışma neticesinde otuz kişi ağır surette yaralanmıştır.

Hâdise Fransada derin akisler uyandırmıştır.

Kritik ve otokritik

Güzel günler

Sonbaharda tabiat ölmeye başlar derler. Ankarada böyle değildir. Süslenmesini, kendine en çok yakışan tavırları seçmesini bilen kadın kadar, Ankara, kendi sonbahar çerçevesinin içinde kendi güzelliklerini göstermesini bilir.

Akasyaların kokuları kalmamıştır. Fakat daha diri gözükürler. Ana caddelerin çimenleri ve çiçekleri bütün bir yaz devam etmiş olan bakımın son el izlerini taşırlar. Güneşin süzgeçten geçmiş ziyasiyle Ankara peyzacının, imtizaç ayarı tamamdır. Bu ahengin ortasında tabiatin verdiği ile insanın yarattığı, usta fırçasının yaptığına ilâve ettiği anlatılmaz edayı da ihtiva eden bir tablodur.

Ve bu güzel sonbahar günleri, tam Cumhuriyet bayramımıza rastlar. Ankaranın sokakları, evleri, umumî binaları, kalesi, stadyom ve hipodromu donanır. Türk gençliği, geçid kıyafetinde, taze demetler gibi köşeleri ve meydanları tutar, dallar ve salkımlar gibi serpilir ve hareket eder.

Ankaraya yabancı ülkelerden dostlar gelir. Oteller dolar, fotograf makineleri cihazlanır, ampuller ve bayraklar, yerlerini alır. Ve bir yanda, ordu, bayram eden milletin emniyet içinde bulunduğunu göstermek için, milletin önünden geçmeğe hazırlanır.

Türk tabiati ile Türk insanının idare merkezi, inşa kaynağı ve iman kalesi Ankaranın bu güzel günleri, hepimizindir.

Burhan Belge (Ulus)

DÜNYADA NE OLUYOR

En genç anne!

Geçenlerde en genç büyük anneden bahsetmiş idik; bütün dünyanın annelerini bize ısmarlamışlar gibi, şimdi de en genç anneden bahsedeceğiz:

En genç anne Bakûde bulunan Leonya Elizabet adlı yarı Rus yarı Gürcü bir kadıncağızdır. Kocası da 18 yaşında Stanley adlı bir delikanlıdır.

Bunlar 11 ve 17 yaşlarında evlenmişler ve birinci senede de bir çocuk dünyaya getirmişlerdir.

Tecrübeli izdivaç!

Belgrad gazeteleri, Banattaki eski âdetlerden birisi ile şiddetli surette mücadele etmektedirler.

Bu âdet, doğan bir kızın beşikte iken nişanlanması ve kırk yaşına gelmeden de evlenmemesidir!

Kız, ömrü müsaade ederse, tam 40 sene müstakbel kocasının ahlâk, âdet ve ahvalini tecrübe eder ve bundan sonra evlenir imiş!

Bu eski usulün birçok mahzurları görülmekte imiş. Bu sebeple kaldırılması için neşriyat yapılmaktadır.

Kendi parasını çalan adam!

İnsan kendi parasını çalar mı, kendi kendini çarpar mı?

Şu yazımızı okursanız bu iki suale müsbet cevap almış olacaksınız.

Milânoda Covani adlı bir adam, son zamanlarda işini kaybetmiş ve çok büyük bir sefalet içinde kalmıştır.

Bir gün tramvayda şişmanca bir adamın caketinin iç cebinde yünlü ve kalın bir cüzdan görmüş, namuslu bir adam olmasına rağmen yoksuzluk hasebile bu cüzdanı yavaşcacık aşırmıştır.

Covani eve gelince cüzdanı açmış, tam 130,000 liretle bir miktar da esham bulmuştur. Fakat saymak işi bittiği anda da evin kapısı vurulmuş ve Covani kapıda, tramvayda cüzdanını aşırdığı adamla burun buruna gelmiştir.

Son derecede müteessir olan adamcağız:

— Ben, hukuk mahkemesi resmî Noteriyim. Bilhassa miras işlerile meşgulüm. Halanız Venedikte ölmüştür. Size 130,000 liret ile bir miktar esham miras kalmıştır. Fakat ben bu parayı size getirirken tramvayda çarptırdım. Ne yapacağımı bilemiyorum.

Demiştir. Bu izahat üzerine Covani, tramvayda kendi parasını aşırdığını anlamış ve Noteri teselli ederek başından savmıştır.

Yeni bir Nobel mükâfatı!

Dinamitin halıkı Nobelin büyük mükâfatı malûmdur. İsveç zenginlerinden Aksel Benner İkar da bir milyon İsveç kronluk bir mükâfat daha ihdas etmiştir. Yalnız bu mükâfat, İsveçin iyiliğine en büyük hizmet görecek İsveçliye verilecektir. Nobel mükâfatı gibi beynelmilel değildir!

Gelelim "İmambayıldı„ nın faziletine!

Nasreddin hoca vid mevzuunu kitaptan aldığı için kürsüde bulduğu aşçılık kitabından "bamyanın faziletine„ geçmek mecburiyetinde kalmıştı.

Pöti Pariziyen gazetesinde bizim imambayıldının faziletinden bahsedilmesinin aceb sebebi nedir?.

Gazete, imambayıldının tarihçesinden bahsederken bu yemeğin soğuk yemekler arasında mükemmel yer tutacağını da yazmıştır!

Yumruğun yeni bir kullanış yeri!

Yumruk, bokscülerden başka hiçbir kimsece muteber bir şey değildir. Fakat İngilterede Sandergam zındanında, yumruğa terbiyetkâr bir mevki verilmiştir. Serkeşlik yapan mahpuslar, mecburî bir boksa tabi tutulmaktadırlar. Bu suretle mahpuslar mecburî boksa tabi tutulmamak için, süt dökmüş kediler kadar uslanmışlardır.

Bucaya işliyen otobüsler

Otobüsçüler arasındaki yeni anlaşmaya göre, İzmir otobüsleri Bucaya işlemeğe başlamıştır. Sıklaşan otobüs seferlerinden Bucalılar memnundurlar.

ŞEHİR HABERLERİ

Sanayi müesseseleri ve maden ocakları

Taahhüd bedellerinden kazanç vergisi verecekler

Kazanç vergisi kanununun üçüncü maddesinin 5 ve 21 inci fıkralarının tefsirine ihtiyaç olmadığ hakkındaki Büyük Millet Meclisi kararı Maliye Vekâletinden vilâyete tebliğ edilmiş ve ayrıca bir de tamım gelmiştir.

Kazanç vergisi kanununun 8 inci maddesinde yazılı resmi daire ve müesseselerle bankalara, umumî menfaatlere hâdim cemiyetlere ve imtiyazlı şirketlere karşı girişilen taahhüd bedellerinden yüzde bir buçuk kazanç vergisi kesilmektedir. Kazanç vergisinden muaf tutulan maden ocaklarile sanayi müesseselerinin bu gibi taahhüdlerinden kazanç vergisi alınıp alınmıyacağında tereddüd edilmekte idi. B. M. Meclisinin tefsir kararile bu gibi sanayi müeseeselerile maden ocaklarının taahhüd bedelleri tediye edilirken bu bedellerden yüzde bir buçuk miktarında kazanç vergisi kesilecektir.

Vapurda bir kaza

Bir tayfa ağır surette yaralandı

Limanımızda demirli bulunan Alman bandıralı Sofia vapurunda bir kaza olmuştur, Vapur tayfalarından Piyerant adında bir Alman genci, vapurun kaptan köşkünden nasılsa aşağıdaki ambarın içine düşmüş, başından ve vücudünün muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmıştır. Yaralı, derhal getirtilen sıhhî imdat otomobilile Memleket hastanesine kaldırılmıştır.

Jandarma telefon tesisatı mükemmeldi

ödemişte bir jandarma komutanlık binası inşa edilecektir

Vilâyet jandarma komutanı binbaşı B. Hulûsi Gür vilâyet dahilinde asayişin temini, jandarma teşkilâtının mükemmel bir hale getirilmesi için durmadan çalışmaktadır. Bundan çok evel İzmirle civar kazalar ve köyler arasında telefon tesisatı yapılmış, fakat zamanla bu tesisat istifade edilmez bir hale gelmişti. Binbaşı B. Hulûsi Gür bütün kaza ve köyleri dolaşarak yeniden telefon tesisatı yaptırmak için çalışmış ve buna muvaffak da olmuştur. Şimdi bütün köyler ve kazalar İzmire telefonla bağlanmıştır.

Ödemiş, Tire, Kuşadası, Torbalı, Bayındır, Bergama, Menemen, Foça, Urla ve Kemalpaşa kazalarile İzmirden çok kolay bir şekilde görüşmek imkânı elde edilmiştir. Bu suretle vak'aları telefonla takip etmek, tam manasile kökleşen asayişi muhafaza eylemek kolaylaşmıştır. Çeşme - İzmir Jandarma telefonu için Gülbahçe istikametinde direk dikilmesine, hat çekilmesine devam edilmektedir.

Bu mühim iş için köy bütçelerine yirmişer liralık tahsisat konulmuştur. Köylüler, bu parayı seve seve vermişlerdir.

Ödemiş J. K. binası:

Ödemişte 4000 liraya bir jandarma komandanlığı binası inşa edilecektir. Vilâyet J. K. B. Hulûsi Cürün, bina inşaatı için lâzım olan tahsisatın Adliye Vekâleti bütçesinden verilmesi hakkındaki teşebbüsü müsbet şekilde neticelenmiştir. 1938 yılında bütçeden ayrılacak tahsisatla binanın inşasına başlanacaktır.

Jandarma tablidotu:

Jandarmaların aylıklarında ayrılan bir miktar para ile h gün jandarmalara sıcak yemek ve ekmek verilmektedir. Vilâyet J. K. bu hususta büyük bir hassasiyet göstermekte, her gün jandarma tablidotunda pişirilen yemeklerden nümune ayrılarak kendisine getirilmektedir. Dün böyle bir muayene esnasında orada bulunan bir muharririmiz; B. Hulûsi Gürün, yemekten bir miktar tadarak jandarmalara şu sözleri söylediğini duymuştur:

— Cumhuriyet jandarması, herşeyden evel vazifesini bilir. Arkadaşlarınıza söyleyiniz, bunu hiçbir vakit unutmasınlar ve yemeklerini afiyetle yisinler.

Yemeği getiren jandarma eri:

— Sağol komutanım.

Cevabını vermiştir. Bu, hergün böylece devam etmektedir.

Jandarmalar, tablidot olarak kendilerine bergün sıcak yemek verilmesinden çok memnundurlar.

Çift hayvanları

Hiçbir suretle kesilmiyecek

Çift hayvanlarının, birkaç senedenberi kesilmekte devam olunduğu ve bu yüzden ziraatımizin müteessir olmağa başladığı, alâkadar makamatca tesbit edilmiştir.

Hükûmet; çift hayvanatının ve bilhassa bu hayvanattan cins olanların, hiçbir suretle kesilmemesi lâzım gelenlere bildirmiştir.

Ziraat müdürlüğü

İzmir Vilâyeti Ziraat müdürlüğüne tayin edilen Birinci Umumî müfettişlik Ziraat müşaviri B. Refetin yeni vazifesine başlamak üzere yakında şehrimize geleceği haber alınmıştır.

HALK FIKRALARI

Yarabbi! Yarın ahrette fırıncıdan onluğu alıp bakkalın hakkını verirsin..

Bektaşinin birisinde yirmi para varmış. O gün hiç zuhurat olmadığından ister, istemez fırıncıya giderek 10 parasını vermiş ve bir ekmek almış. Tam ayrılırken fırıncı:

— Uğrola, baba erenler demiş, bizim parayı vermeden bu nasıl gidiş?.

Bektaşi hayretle cevab vermiş:

— Aman oğlum; peşin verdim.

— Haltetme zındık, yutturamazsın, onluğu sökül...

Zavallı bektaşi, bakmış ki iş fena; çarünâçâr cebinden ikinci onluğu da çıkarıp uzatmış...

Mübarek ekmek, katıksız yinmez ki...

Kalkmış, bir bakkalın önüne gitmiş:

— Bakkalbaşı, bana on paralık peynir verir misin?

— Hayhay baba... Buyrun...

— Allahasmarladık.

— Uğurlar olsun amma parası?..

— Peşin verdimdi ya...

Bakkal düşünmüş, taşınmış:

— Affedersin baba erenler, demiş, bugünlerde dalgınlığım üstümde, unutuveriyorum, kusura bakma..

Bektaşi bir kenara çekilmiş, ekmeği, peyniri yimiş, yanındaki çeşmeden suyunu içmiş. Ondan sonra iki elini kaldırarak:

— Yarabbi, demiş, sen vaziyeti biliyorsun. Yarın ahrette fırıncıdan onluğu alıp bakkalın hakkını verirsin...

Cumhuriyet Bayramı şerefine TELEFON 3151

TAYYARE Sineması

Mükemmel ve muhteşem bir program hazırladı

Bugünkü seanslardan itibaren gösterilmeğe başlanan bu programda:

1 - NİÇEVO

DENİZALTI KAHRAMANLARI

HARRY BAUR--MARCEL CHANTAL--IVAN MOSJOUKIN

TARAFINDAN TEMSİL EDİLMİŞ

AŞK—VAZİFE VE FEDAKÂRLIK FILMI

2 -- PARAMOUNT JURNAL 3 -- MİKİ RENKLİ

4 -- OTOMOBİL SANAYİİ (ÖĞRETİCİ FİLM)

ATİNADA YAPILAN İngiliz başpehlivanı VANDER VALT ile cihan şampiyonu CIM LONDOS arasında yapılan BOKS MAÇI Rumca sözlü

Seanslar: CUMA, CUMARTESİ 1,35—4—6,20—8,45 de, PAZAR 11,10 da diğer günl r 3,30 da başlar

Halkla başbaşa

Anadolu ve Karileri

Hayat sahasında, muhtelif meseleler üzerinde bir takım müşkülâtla, bir takım hâdiselerle karşılaşılması ihtimali pek çoktur. Ve insan, bunların bir kısmını kendiliğinden halle muktedir olamaz. Mutlaka bir yardıma, bir başkasının bilgisine ihtiyacı olur. Çünkü bu karşılaştığı şey, meselâ kendi ihtisası haricinde olduğu gibi, başkalarından sorub anlaması imkânı da bulunmaz. Bunu nazarı itibara alan gazetemiz, yeni bir sütun açmıştır.

Bu sütunda, halkın her sorgusuna cevab vermeğe çalışacaktır.

Bilmediğiniz şeyi, bize sorunuz. Biz, derhal cevab vereceğiz. Bu cevabları, teşkil ettiğimiz bir derd ortağı grubuna tevdi edecek ve oranın vereceği cevabı alıb bildireceğiz.

Çünkü nihayet bu sorguların da bir ihtisasa taallûk etmesi ihtimali pek çoktur.

Yazınız, sorunuz, cevab alırsınız.

Halk diyor ki:

Arabacıların bir dileği

Okurlarımızdan aldığımız bir mektupta deniliyor ki:

Biz arabacıyız; senelerdenberi arabalarımızı ütücüler sokağında Belediye tarafından gösterilen mahalde tutar ve müşteri bekleriz. Fakat tam bir ay oluyor ki Belediye bizi buradan kaldırttı. Hiç münasebeti olmıyan boş taraflara attı. Attı amma, bizi de çoluk çocuğumuzu da acınacak bir vaziyete soktu.

Şimdik bulunduğumuz mahal yangınlıklar arasıdır. Buraya araba tutmak üzere hiçbir alâkalının ne geldiği vardır, ne de geleceği.. O halde bizim halimiz ne olacaktır?

Aslını sorarsanız biz arabacılar, Belediyenin bütün emir ve tenbihlerini yerine getirerek ütücüler sokağında bir de helâ yaptırmıştık. Şimdi bu yüzden de sıkıntıdayız.

Belediyemiz, bize ve ailelerimize acısın, bizi eski yerimize getirsin. Çok büyük bir sevaba girecektir.

Satış kooperatifleri

Ortakların malları iyi bir fiatle satıldı

Satış kooperatifleri birliğinin, henüz nevzad halinde iken, busene gösterdiği büyük muvaffakıyet, gerek incir ve gerekse üzüm müstahsilleri nezdinde çok büyük bir sevinç uyandırmıştır.

Satış kooperatifleri birliği, ortakların mahsulünü çok iyi ve isabetli bir tarzda tasarruf ederek ve müstahsilin her türlü vaziyetini nazara alarak hareket ettiğinden, busene satış kooperatifleri birliğine dahil olmıyan incir ve üzüm müstahsilleri, gelecek sene kül halinde bu teşekküle girmeğe karar vermişlerdir. Bilhassa, Manisa bağcıları, bu hususta şimdiden kararlarını vermişlerdir.

Satış kooperatifleri birliğinin, daha birinci sene gösterdiği bu muvaffakıyet ve müstahsil nezdinde bıraktığı iyi intiba, cidden takdirlere sezadır.

Hakaret

Tirede Hisarlık köyü muhtarı B. İsmail, Tirede Terzi Mehmede hakaret ettiğinden tutulmuştur.

SON HABERLER

TELGRAF TELEFON RADYO

Asiler, Cumhuriyetçileri denizden abluka ediyorlar

Abluka yüzünden mühim hâdiselerin vukuu muhtemeldir. Cumhuriyetçi Ispanya, hükûmet merkezini Valânsiyadan Barselona naklediyor

Valânsiya, 29 (Radyo) — Cumhuriyetçi İspanya hükûmet merkezinin, buradan Barselona nakli hakkındaki resmî tebliğ, yarın intişar edecektir.

Başvekâlet, Harbiye, Maliye ve Dahiliye Nezaretleri, bugün nakledilmişlerdir.

Kabine, gelecek haftalık içtimaını Barselonda yapacaktır.

Cumhuriyetçi İspanya hükûmet merkezinin Barselona nakli, Katalonyanın idarî muhtariyetine halel getirmiyecektir.

Paris, 29 (Radyo) — İhtilâlciler donanması, bugünden itibaren Mayorkayı Üssübahri ittihaz eylemişlerdir.

Donanma amiralı Morekofonanos; bugün Kanarya torpitosile Mayorkaya vasıl olmuş ve müteakiben, bütün Cumhuriyetçi İspanya sahillerinin abluka altına alınmasını emreylemiştir.

İhtilâlciler donanması; dört torpito, dört torpito muhribi, (Velasko) adındaki destroyer ile beş gambot ve beş tahtelbahirden ve silâhlanmış bazı tüccar vapurlarından mürekkeptir. Bundan başka, deniz tayyareleri de vardır.

Bu abluka yüzünden mühim hâdiselere intizar olunuyor.

Asi askerler

Mülâyim galip

İstanbul, 29 (Hususî) —Hindli pehlivanla Mülâyim güreştiler. Yarım saat devam eden güreş, çok heyecanlı olmuş ve Mülâyim, tuşla galip gelmiştir.

Almanlar

Bizden hububat alacaklar

İstanbul, 29 (Hususî) — Almanlar, bizden hububat ve kuş yemi almak istediklerini bildirmişlerdir.

Macar takımı Ankara yolunda..

İstanbul, 29 (Hususî) — Ankarada maç yapacak olan Macar futbolcuları, bugün geldiler.

Sporcular, akşam üzeri Ankaraya hareket ettiler ve istasyonda uğurlandılar.

Kont Ciano

Brüksele gidiyor

Paris, 29 (Radyo) — İtalya Hariciye Nazırı Kont Ciano, 9 lar konferansında İtalyayı temsil için Brüksele hareket etmek üzeredir.

Kont Ciyano, Brükselde İngiltere Hariciye Nazırı B. Edenle konuşacaktır.

Norman Davis

Brüksele vardı

Brüksel, 29 (Radyo) — 9 lar konferansında Amerikayı temsil edecek olan B. Norman Davis ve müşavirleri, bugün buraya gelmiştir.

B. Norman Davis, gazetecilere beyanatında:

— 9 lar konferansının müzakere edeceği mesele hakkında Amerikanın nazar noktası şudur: Sulhun temini için samimî bir teşriki mesai..

Ümid ederim ki, Uzakşark ihtilâfı için burada bir hal çaresi bulabileceğiz..

B. Çemberlayn hasta

Londra, 29 (Radyo) — İngiltere Başvekili B. Nevil Çemberlayn gripten muztariptir. Bu sebeple birkaç gün daha faaliyete geçmiyecektir. Maliye Nazırı Sir Con Simon, Başvekile kabine içtimalarında vekâlet edecektir.

Madridin sukutu yalandır

Maamafih bu şayia, borsalarda tesirini gösterdi

Paris, 29 (Radyo) — İspanyanın Paris sefiri, neşrettiği bir tebliğde, bazı paytahtlarda Madridin teslim olduğu hakkındaki şayiaları kat'î surette tekzib etmiştir. Maamafih bu haber borsalarda mühim bir tesir husule getirmiştir.

Rusya

Ademi müdahale komitesine para vermiyecek

Londra, 29 (Radyo) — İspanya işlerine ademi ademi müdahale komitesi, Lord Pilmutun riyaseti altında toplanmıştır.

Geçen toplantıda, İngiliz plânını kabul etmiyen Rus sefiri B. Mayiski, komiteye bundan sonra Rusyanın işi kalmadığından, para vermiyeceğini beyan eylemiştir.

Komite, buna rağmen Rusyayı aza olarak tanımakta devam edecektir

Basın Kurumunda bayram tebriki

İstanbul, 29 (Hususî) — Basın Kurumunda Cumhuriyetin 14üncü yıldönümü kutlulanmıştır.

Hâmidin evi müze oldu

İstanbul, 29 (Hususî) — Merhum şairiazanm Abdülhak Hâmidin evi, müze olarak muhafaza edilecektir.

Belçika kabinesi

B. Demon tarafından teşkil ediliyor

Brüksel, 29 (Radyo)— Belçika Kralı Leopold, yeni kabinenin teşkilini, Sosyalist Partisi başkanı B. Vander Velte teklif etmişse de mumaileyh kabul etmemiştir. Bunun üzerine B. Demona teklif olunmuş ve kendisi kabul eylemiştir.

B. Demon, kabinenin teşkili için muhtelif şahsiyetlerle konuşmağa başlamış ve evvelâ sabık Başvekil B. Van Zelandı ziyaret eylemiştir.

İspanyada ölen İtalyanlar

Roma, 29 (Radyo) — Bu sabah saat 10,30 da, meçhul asker abidesi önünde İspanyada ölen 773 İtalyan için yapılan merasimde B. Mussolini bunların hatıralarına aileleri efradına birer madalya vermiştir.

Ayni vesile ile İspanyada yaralanmış olan 2533 yaralıya madalyalar verilmiştir.

Bu merasime hükûmet erkânı, Mareşaller, Alman murahhasları ve Rodolf Hes ve İspanyollar hazır bulunmuştur

Filistin

Fevkalâde komiseri çekildi

Kudüs, 29 (Radyo) — İngilterenin Filistin fevkalâde komiseri Sir Artur Vaşob, bugün istifasını vermiştir. Yerine kimin tayin edileceği henüz belli değildir.

Terfi edenler

İzmir Mektupçusu Bay Avni, Bodrum kaymakamı Bay Fehmi Bareme göre, birer derece terfi ettirilmişlerdir.

İspanya sularında emniyetsizlik

Paris, 29 (Radyo) — İspanyol sularında tam bir emniyet olmaması hasebile, bundan sonra Marsilya, ile şimalî Afrika hava nakliyatını yapan Fransız posta tayyarelerine, Minorka civarında nokta bulunacak olan Torband adındaki Fransız zırhlısı yardım vazifesini görecektir.

B. Nadir Uysal

Vilâyet ziraat müdürü B. Nadir Uysalın mıntaka ziraat mücadele reisliğine tayin edildiğini yazmıştık. B. Nadir Uysal, Vekâletin emrile bugün Giresuna hareket ndecek, orada fındık enstitüsünü kuracaktır. Pratik çalışmasile İzmir ziraat işlerinde çok mühim vazifeler başaran, varlıklar gösteren B. Nadir Uysala yeni vazifesinde de muvaffakıyetler dileriz.

Radyolar

İçin hükûmetçe tedbir düşünülüyor

Radyoların, memleketimizde daha kolay ve çabuk taammüm edebilmesi için hükûmetçe bazı tedbirler düşünülmektedir. Bu tedbirler kuvveden fiile çıktıktan sonra, memleketimizin en uzak köylerine kadar birer radyo bulunabilecektir.

Liman hareketleri

Cumhuriyet bayramı münasebetile limanımızda bulunan ecnebi vapurları tahmil ve tahliye ameliyesi yapmamışlardır.

Antalya limanında biriken tüccar eşyasını almak için İstanbuldan Antalyaya giden Devlet deniz yolları işletmesinin Mersin vapuru dün limanımıza gelmiş ve İzmire aid tüccar eşyasını çıkarmıştır.

Dün limanımıza Antalyadan bir Türk ve bir İsveç vapuru ile bir Felemenk şilebi gelmişlir.

Bugün Pireden bir İtalyan, Mersin ve İskenderundan bir Türk posta vapuru gelecek ve gene bir Türk vapuru Mersin hattına, bir Türk vapuru İstanbula ve bir İtalyan vapuru Rodosa hareket edecektir.

Bir babanın yapmıyacağı iş

Kendi kızı Havvayı kirletmekle maznun Musanın suçu sabit olmamış, Ağırceza mahkemesinde beraetine karar verilmiştir.

Benim duygum

Musiki Müzik

Birincisini daha "oturaklı„ lar, ikincisini daha "hafif„ler kullanırlar. Birincisinde ağdalı bir mahiyet, ikincisinde pudralı bir hüviyet vardır.

Müzik diyen, musiki diyene neredeyse "mürteci„ nazarile bakacak.. Musiki diyen de müzik diyeni dudak bükerek süzmüyor mü?.

Birinciler inadına sağda, ikinciler tam manasile solda yürüyorlar. Müzikçilerin mazhariyeti "yenici„ olmalarındadır. Musikiciler, gerilikle ithamdan korkarak yüksek perdeden konuşamıyorlar.

Peki... Bizim kabahatimiz nedir ki, goygoyla ıslık arasında bütün zevkimizi tahrip ediliyor?. Alın size bir müzikçi programı ki, ne okuması, ne de dinlemesi millî zevkimi hiç okşamaz: Prelüd, Zimbalist-Rio geceleri-Allegro...

Ve gene alın size bir musikicî programı ki, tatbik edilirken, ben yapıyormuşum gibi, ağyardan utanırım: Gazel-Nehavent-Taksim-Hicaz Longa...

Muhakkak tanıdığım şey şudur: Musiki, pardon, müzik bahsnide yolun ortasını bulamadık. Bu mebhasde kimimiz yalancıktan silindir şapka giyiyoruz, kimimiz yeşil sarık sarıyoruz.

Silindir şapkaya yeşil sarık sararak, hiç anlamadığımız halde, Hicazkâr-peşrefine ah çekenlerimiz olduğu gibi, takyenin üstüne bombe giyerek Zimbalist, Prelüd denilen bilmediği nesne çalınırken, gene hiç anlamadığı halde, göz yumup tempo tutanlarımız da çoktur.

Kendi kendimize gülünç oluyoruz. Bu gülünçlükten kurtulmanın tek çaresi, duygumuzu dışına vurmaktır. Beğendiğimizi alkışlayıp, beğenmediklerimize karşı lâkayt kalmazsak, yani -sözün açıkçası- anlamadıklarımızı ve sevmediklerimizi "inceliğimize halel gelir, beni ayıplarlar„ düşüncesile alkışlamaktan vazgeçersek pek kısa bir zaman içinde goygoycu musiki de, bize hiç hiç hitap edemiyen müzik de ortadan kalkacaktır.

Musikimize istikamet verecek bir adam beklemekte mana yoktur. Musiki, beynelmilel bir bilgi, bir san'at, bir fen, bir varlıktır. Bu bilginin de, tıpkı diğer müsbet bilgiler gibi kaideleri, çerçeveleri usulleri vardır. Bu kadar malûmlar içinde meçhul kalan tek cihet, bizim zevkimizdir. Biz zevkimizi her fırsatta izhar edeceğiz ki, bugün meçhul kalan ciheti meydana çıkacak ve beynelmilel musiki âleminin Türk alimleri arasından bizim ruhumuzu okşıyan eserler vermeğe çalışanlar belirecektir.

Alaturka konserler alkışlanıyor...

Alafranga konserler alkışlanıyor...

Herikisini de yni insanlar; ayni şiddetle, muhabbetle, ayni alâka ile alkışlıyorlar...

Acaba ne istiyoruz? Çakır Emineyi mi, Riyo gecelerini mi?

Bu muammanın halli, keramete vabestedir. *

Bir muhtarı

Umumî evde soymuşlar

Tire kasabasında bir umumî eve giden Akkoyunlu köyü muhtarı B. Mehmed, umumî kadınlardan Melek ve arkadaşı Vesile tarafından parası soyulmuştur. Melek ve Vesile tutulmuş-

Kıyametmi Kopar

Yeni orman kanunu karşısında

Yeni orman kanunu çıktıktan sonra kömür ve odun yoksuzluğu da başladı. Müşkülât devam ettikçe mahrumiyet azalmıyacak, artacaktır.

Zonguldaktan kömür getirmek, soba tedarik etmek, kalorifer yakmak gibi fikirlerde isabet az değil, hiç yoktur.

Avrupada bile halkın yüzde sekseni mangal kömürü yakmaz amma, evlerinde maden kömürü de kullanmaz. Nitekim bizde de kullanmıyacak, kullanamıyacaktır. Bu acı hakikati apaçık söylemekle kıyamet mi kapar!

Ne olur sanki, bütün şehir halkının ve bütün köylülerin yeni orman kanunundan memnun olmadığını ve bütün valilerin bu kanunu amelî bulmadıklarını saklamazsak kıyamet mi kopar!

Hükûmetin emirlerine, Devletin kanunlarına "başüstüne!„ Derim. Fakat bu kanunun ya tadil veyahut ihtiyaca göre telif olunmasının zarurî olduğunu arzedersem kıyamet mi kopar!

Orman idarelerinin kanundaki bazı müsaadelere rağmen işi sarpa sardırdıklarını işitiyoruz. Meselâ dört yüz kuruşluk iş için köylünün altı yüz kuruşluk noter masrafı yapması gibi teklifler karşısında kaldığını haber alıyoruz. Bu vaziyeti halk ve köylü namına yüce hükûmetimizin dikkatine koyarsam kıyamet mi kopar!

TARZAN, balta değmemiş ormanlarda —2—

1 — Sükûnet avdet edince, Kırmızı derililerin beyaz derili reisi tahtına kuruldu, arkasında silâhlıları olduğu halde Tarzana:

— Kuvvetinin derece ve şeklini gördün; değil mi?. Bununla beraber seni katledecek değilim. Canını sana birkaç gün için bağışlıyacağım. Çünkü sana ihtiyacım var.

Dedi ve sözünü kesti. Fakat gözlerinden ne düşündüğii anlaşılıyordu.

Tarzan zerre kadaı korkmamıştı. En küçük bir cesaretsizliğin hayatına mal olacağını çok güzel biliyordu. Ölüm onun için her zamanki bir oyuncak idi. Nestor, manalı bir tebessüm ile Tarzana baktı, silâhlıları da aralarında bir şeyler fısıldadılar.

Tarzan bu homurtuyu dikkatle dinledi ve çok samimî dostu ve yardımcısı maymun Bongtonun geldiğini anladı.

2 — Kendi kendisine: Şimdi artık vaziyete hâkimim! Diye söylendi. Haklı idi. Bongto, Tarzanın senelerdenberi arkadaşı ve yardımcısı idi. Çocukluk devrin-

maymundan dağların ve ormanların dilini öğrenmişti.

3 — Oyun henüz kaybolmamış ve hatta ancak şimdi başlıyordu. Aklında hazırladığı plânı, maymuna garib bir homurtu şeklinde söyledi. Ne Nestor ne de Kırmızı derililer bundan birşey anlıyamadılar, maymun aldığı emir mucibince çekilib

YAVUZ SELİM

Amasya sokaklarında dellâllar bağrışıyor, bir Şehzadenin doğumunu ilân ediyorlardı.

Yıllarca sonra da İstanbulda Fatih Mehmedin emrile büyük ve parlak iki düğün için fevkalâde hazırlıklar yapılıyordu

Dünkü kısmın hulâsası:

975 Senesi... Meczup ve ihtiyar bir derviş, İstanbulda Fatihin oturduğu eski saray kapısına geliyor. Kapıda birkaç yeniçeri nöbetçi vardır. Meczup derviş, mırıldanarak:

— Bugün Osmanlı hanedanı sülâlesinden bir çocuk doğacak, bu çocuğun vücudünde yedi tane ben bulunacak.. Bu çocuk sultanın hafidi olacak ve yedi serdara baş eğdirecek.

Diyor. Yeniçeriler, onunla eğleniyorlar. Bir tanesi:

— Bunak -diyor- git şuradan.

Filhakika ayni gün Amasyada Fatih sultan Mehmedin oğlu şehzade Beyazıdın karısı Nevbehar sultan, bir erkek çocuk dünyaya getiriyor.

Nevbehar sultan, an'asıl Trabzonun Virvire köyündendir.Rumdur. Yalnız yatağında bu eski günleri hatırlıyor: Fatih sultan Mehmed, Trabzonun fethinden bir müddet sonra bu dilber Rum kızının şöhretini işiterek Trabzon valisine emir vermişti. O da köye giderek kızın babasına şöyle demişti:

— Padişahımız efendimiz hazretlerinin iradelerile geldim. Kızınız bu harap, küçük köye yakışmıyor, onu mahrumiyetten kurtarıp sonsuz nimet ve saadetlere gark etmekliğimizi ferman buyuruyorlar. Sen de kurtulacaksın, anası da.

İhtiyar Rum, bir istavroz çıkarmış:

— Allah devletlûmüze ömürler versin.

Dedikten sonra kızını çağırmış, kendi elile Trabzon valisine vermişti. Kız, bir müddet sonra artık İstanbulda idi. Nevbahar için daha o zaman "Banuyi Rum„ denilmişti. Fakat saray ona, ilelebed taşıdığı ve tarihe geçen adını vermişti:

Nevbahar!..

Bilhassa şehzade Beyazıdla evlendikten sonra artık mevkii büyümüş, kayınpederi Fatih Sultan Mehmed bile onu sevmişti. Fatih Mehmedin, esasen oğlu Beyazıda karşı fazla bir temayülü vardı. Ayni sevgiden, Nevbaharın oğlu Yavuz Selim de hissesini aldı.

Beyazıdın birkaç karısı ve bunlardan dünyaya gelmiş birkaç kızı ve oğlu yok değildi. Fakat ne zararı vardı?

Koca şehzade bir kadınla, beş zevce ile kahr mıydı?

Ona, sürülerle cariye, odalık ve halayık kucak açıyordu.

Şehzade Beyazıt, doğum günü derhal şu emirleri verdi:

— Dellâllar, bütün bendelerimize bu saadeti duyursunlar. Çabuk, Şehriyara da müjde gönderilsin.

Saray altüst oluyordu. Biraz sonra Amasya sokaklarında, uzun külâhlı bir dellâl, gırtlağının bütün zoru ile bağırıyordu:

— Şehzade Beyazıt Efendimiz Hazretlerinin sulbi pâkinden bir erkek çocuk dünyaya gelmiştir.

Halk seviniyor:

— Sağ olsun!

Diye karşılık veriyordu. Günü geldi, çocuğun adı da kondu:

— Selim.

Dört hafta sonra şehzade Beyazıdın gönderdiği adam, İstanbulda Fatih Sultan Mehmedin huzurunda idi. Fatih yeni bir torununun dünyaya geldiğini duyunca kısmen ağarmış sakalını sıvazladı:

Hemen hazinedarı çağırttı.

— Amasyaya hediyeler.

Fermanını verdi.. Bu hediyeler, muazzam servetler halinde idi...

Ertesi gün bu "haberi beşaretâver„ şehzade Mustafaya ve bütün valilere bildirildi. İstanbulda saray mehafilinden başlamak üzere herkes "ilânı şadümaniye„ davet edildi.

O gün sarayın nöbetçiler koğuşunda palalarını temizliyen üç yeniçeri neferi, başbaşa vermiş, fısıldaşıyorlardı:

— Hayret be, Dervişin dediği çıktı..

— Hem de günü gününe..

— Amma, bir farkla.

— Hakanın oğlu değil, torunu doğdu.

— Zaten Derviş te oğlu doğacak, dememişti ki...

— Ah şu Derviş bir elimize geçse...

— Ne olacaktı?

— Belki yeniçeri ağası olup olamıyacağımızı bize söylerdi.

***

Birkaç sene sonra İstanbulda Fatihin sarayında, haşarı, asabî, fakat kuvvetli, zeki bir çocuk gözüküyordu:

Şehzade Selim..

Fatih onu okutmak ve terbiye etmek için Amasyadan getirtmiş ve saraya almıştı. Fakat gün geçtikçe sarayda şehzadeler büyüyor ve bunlar harem hayatının içyüzüne karışıyordu. Bu sebeple bir irade çıktı ve şehzadeler, başka saraya kaldırıldılar..

Hademeler, kalfalar ve daireler de keza...

Selim büyüyordu. Zaman durmadan akıyor ve Osmanlı devletinde hudutlar gittikçe genişliyordu. Sağda harp, solda harp!..

Büyük bir istilâ siyaseti, din namına alabildiğine genişliyordu.

İstanbul; bu cihanın en şirin şehri, Türkün eline geçmekle beraber fütuhat davası bitmiş değildi.

Nihayet Fatih seferden döndü. İstanbulda ve vilâyetlerde sünnetsiz olan bütün şehzadeleri toplattı. Eski sarayda emsalsiz bir sünnet düğünü hazırlanıyordu. Şehzade efendiler sünnet olacaklar ve bunlardan şehzade Abdullah merhum ile şehzade Mustafanın kızı evlendirilecekti.

Mustafa, Yavuz Selim daha üç yaşındayken vefat etmiş, bu suretle Fatihin, Beyazıttan başka evlâdı kalmamıştı.

— *Sonu var* —

Selim

Diğer şehzadelerle sünnet ediliyordu

Yazan; M. Ayhan

Çıngıraklı kumarhane davasına devam edildi

Dünkü celsede, emniyet müdür muavini de şahid sıfatile dinlendi

"Çıngıraklı kumarhane„ davasının duruşmasına dün de devam edilmiştir. Bu davanın suçluları, şehrimizin tanınmış kumarcılarından Küçük Hasan, Mustafa, Ragıp, Veysel ve arkadaşlarile birlikte tam 12 kişidir.

Bunlar, Yavançeşme ittisalinde bir binayı kumarhene ittihaz etmişler ve birçok safdillerin paralarını çekmişlerdir. Dünkü celsede suçlular Emniyet müdür muavini Bay İsmail Hakkile yüzleştirilmişlerdir. Eski ifadelerinin tazyik neticesi beyan edilmiş olduğunu iddia eyliyen kumarcılara, Bay İsmail Hakkı heyeti hâkime huzurunda şu cevabı vermiştir:

— Bir defa tazyik yoktur ve olamaz. Saninen bize bir mektub geldi. Bu mektubda İkiçeşmelikte çıngıraklı bir kumarhanenin mevcudiyeti ve Hilmi adında bir berberin de 350 lira kadar para ının kumarda uçtuğu ihbar edildi.

Zaten, burası bizim de kontrolumuzda olduğu için memurlarımız tarafından ansızın basıldı. Ve yukarıda bir oda derununda kumar oynamağa mahsus bazı âlet elde edilerek müsadere olundu. Ve cümle kapısından yukarıya kadar uzanan bir kablo keşfedildi.

Bu kablodan maksat şudur:

Cümle kapısında birisi oturacak, şüpheli bir şahıs gördüğü zaman döğmeyi basacak ve yukarısı haber alınca odadaki kumarbazlar tertibat alacak...

Biz bunları da meydan çıkardık. Kahveyi ve yukardaki odayı mühürledik, kumarcıları da huzurunuza gönderdik.

Yalnız bu vazifeyi görürken, berber Hilmi adında birisi memurlarımızdan birine kendisinin de kumarhanede 350 lirasının uçurulduğunu söylemiş..

Bu berberin parasının ne suretle alındığı zabıt varakasında yazılıdır.

— Bu kumarhane hakkında başkaca malûmatınız?

— Arzettiğim gibidir. Kumarhanedir ve müdavimleri de meydana çıkarılmıştır.

Mesele mahkemenin kararına kalmıştı.

Hâkim düşündü:

Verilen bu izahat arasında berber Hilminin kendisine müracaatla parasının alındığı hakkında şikâyette bulunduğu tahrir memuru B. Cevadın amme şahidi olarak celbine karar verdi. Muhakeme başka bir güne talik edildi.

Sinemalarda

Bugün:

Tayyarede:
Niçeva

Elhamrada:
Güneşe Doğru

Asride:
Türk inkılâbında terakki hamleleri

Lâlede:
Şeyhin kızı Leylâ-Kan kardeşler-Donanma geliyor

Karşıyaka Sümerde:
Ehlisalip muharebeleri

Nöbetçi Eczaneler:

Bu gece:

Başturakta Sıhhat, Karantinada: Eşref, Kemerde: Kemer, Eşrefpaşada:Eşrefpaşa eczaneleri bu gece nöbetçidirler.

Mahkemelerde

Başkasının reçetesi ile kokain alacaklarmış

Sivil polise, ortaklık ve arkadaşlık teklif edince...

Başkasına ait bir reçete ile kokain almak ve sahtekârlık yapmakla maznun İsmail, Sami ve Mehmedin muhakemelerine evelki gün şehrimiz Ağırceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Suçlular geçen celsede böyle bir mesele ten haberleri olmadığını söylemişlerdi. Dün dinlenen sivil memur B. Recep vak'a hakkındaki bildiklerini şöyle anlattı:

— Bir gün suçlulardan Samiyi yolda caketi yırtık bir halde zabıta memurları tarafından götürülürken gördüm ve sordum. Bizzat kendisi bana:

— Polise hakaret ettim, beni götürüyorlar. Sizinle yarın görüşürüm.

Dedi. Ertesi gün Askerî kıraathanede bana:

— Biz birkaç kişiyiz -dedibir yerden fazla miktarda kokain alıyoruz, fakat bunları toptan satamıyoruz. Sen tavassut ediver.

Sami benim sivil zabıta memuru olduğumu bilmiyordu. Derhal:

— Beraber satalım.

Dedim ve ertesi gün için sözleştik ve buluştuk. Birlikte Karantinaya kadar gittik, ben bir dondurmacı dükkânında oturdum, Sami gitti, bir müessesede bulunan bir zatı dışarı çağırdı, görüştü, yanıma geldiği vakit o zatın, kokain veremiyeceğini, fakat adamından almak mümkün olacağını bildirdiğini anlattı. Ertesi gün gene Askerî kıraathanede buluştuk. Saminin yanında İsmail adında biri vardı, onu bana tanıştırdı, İsmail dedi ki:

— Kokainleri almak için altı lira para istediler. Bize bu parayı bulabilir misiniz?

— Hay, hay cevabını verdim ve numaraları tesbit edilen iki lirayı götürüp Askerî kıraathanedeki ocakçıya verdim. Bunları da yakalattırmak için şahidler tedarik ettim. Alınan tertibat sayesinde maznunlar, Askerî kıraathanesi ocakçısından parayı alırken suç üstü tutuldular. Kokainleri almak için evelden hazırlanan reçete İsmailin üzerinde idi.

İsmail, tutulunca bu reçeteyi yere attı, fakat memur arkadaşlarım aldılar. Bunun sahte bir reçete olduğu anlaşıldı, sahtekârlık suçundan maznunlar hakkında takibat yapıldı.

Maznunlara ne diyecekleri soruldu, onlar gene reddettiler.

Muhakeme, daha bazı şahidlerin dinlenmesi için başka güne bırakıldı.

Meşhur yankesici Hayriye nihayet yakayı ele verdi

Hergün hüviyet değiştiren bu kadın. Turanda bir safdili nasıl dolandırmış?

Dün Turanda bir yankesicilik hâdisesi tesbit edilmiş ve suçluları Yıldız. Fatma, Hayriye adında üç kadın yakalanarak nöbetçi mahkemeye gönderilmişlerdir.

Bunlardan Hayriye meşhur yankesicilerden olup zabıtaca müsecceldir. Kendisi bir dereceye kadar güzel olduğu için, her tarafa sokulabilmektedir. Bilhassa giyinip kuşandığı ve makyaj yaptığı zamanlarda Hayriyeyi tanımanın imkân ve ihtimali yoktur.

Kendisini bir gün bir falcı, bir gün eli ayağı düzgün bir mahalle kadını, hele şık ve makyajlı zamanlarında lüks bir aile bayanı olarak görenler vardır.

Dün Hayriye, yanına aldığı Yıldız ve Fatma ile Turan taraflarında dolaşmağa başlamış ve bir kuyudan su çekmekte olan Zahidenin yanına sokulmuşlardır.

Suçlulardan Fatma, Zabideyi lâfa tutmuş, Hayriye de Zahidenin arkadaşı genç bir kadına:

— Kadınım ne düşünüyorsun. Kısmetin açık mı, kapalı mı, gel falına bakayım!

Demiş, Gülfidan ismindeki bu genç bayan da muvafakat etmiştir.

Hayriye evvelâ fal parasını almış, alırken de bayanın cüzdanındaki paraların mevcudiyetini hemen sezmiş ve fala şöyle başlamıştır:

— Adın ne söyle bakayım!

— Gülfidan...

— Gülfidanım!. Adın gibi güzelsin, dilbersin. Bir baban, bir anan var. Amma bunlardan hiç dirlik görmezsin, seversin, sevilirsin amma, dostların az, düşmanların çok, bunu bilesin!..

— Kaç yaşındasın söyle bakayım!

— 24!...

— 24 yaşındasın, aklı başındasın, yanarsın, yakarsın kimseciğe de duyuramazsın.

Bu hal biraz daha devam etmiş ve nihayet bulunca falcılar hemen savuşmuşlardır. Artık Gülfidanın da cüzdanının aşırıldığını söylemeğe hacet var mı?

Fakat çok geçmeden paralarının aşırıldığını anlıyan bayanlar feryadı basmışlar, o civarda dolaşan açıkgözler de zabıta tarafından yakalanmışlardır.

Yankesici kadınların dün İkinci Sulhcezada duruşmaları yapılmıştır. Hâkim Naci Erel Hayriyeye şu suali sormuştur:

— Sen de kendi falına bakar mısın?

— Yok canım, şimdi falcılık falan kaldımı ya!

Demiştir..

Sabıkalı Hayriyenin yedi ay, Fatmanın iki ay hapislerine, Yıldızını beraatine karar verilmiştir.

Fatma, Hayriye cezaevine gönderilmişlerdir.

Doktorumuz diyor ki..

Dahilî hastalıkları

Nezle

Yazan Dr. M. Şevki

Nezle deyip geçmemelidir. Burun, boğaz ve hava borularının nezleleri çok ehemmiyetlidir. Bu nezle, soğuktan ve kısmen de entandan ileri gelir. Bidayette hafif gibi görünen nezle, mühlik bir takım avakıbi intaç eder. Bunun içindir ki, hiç ihmal etmeğe gelmez.

En basit ve hafif bir burun nezlesi ve öksürük, usule muvafık bir şekilde tedavi edilmezse müzminleşir ve pek tehlikeli ihtilâtlara sebebiyet vermiş olur.

Yukarı nefes borularının nezlesi, insanı hem rahatsız eder, üzüntü verir; hem de neşe ve zevki kaçırır, hatta zatürree gibi bir takım ağır hastalıkların zeminini hazırlamış olur.

Nezlelerden nasıl korunalım?

Nezle, çok defa insanların soğuğa karşı fazla hassas olmalarından tevellüt eder. Soğuğa karşı da insan kendisini sistematik sertleşme ile vikaye edebilir.

Bunun için sabahleyin yataktan çıkınca soğuk su ile bütün vücudü silmeli ve sonra cild kızarıncıya kadar kuru bir havlu ile kuvvetlice masaj yapmalıdır. Bundan sonra iki dakika kadar çıplak olarak bedenî hareketler yapmalı ve giyinmelidir.

Soğuk suya vücudü alışmamış olan kimseler de, sabahları ılık su ile silinmeli ve iki üç günde bir de bunu iki derece soğuk su ile yapmalıdırlar. Herkes bunu ihmal etmeden tamamile tatbik eylemelidir. Yavaş yavaş buna alışmalı, hatta kışın çeşme suyu altında bütün vücudünü silebilecek hale gelmelidir. Ancak silindikten sonra bir sıcaklık hissi duymıyan insanlar, birkaç defa için tekrar yatağa girmelidirler.

Sağlam ve kuvvetli insanlar için süngerle silindikten sonra soğuk bir duş yapmak daha iyidir. Yalnız bunda ihtiyatlı davranmak iktiza eeder. Kansız ve asabî olanlar için bu usul muvafık değildir. Vücudü sıcak alıştıran çamaşırlardan vazgeçmekte sertleştirme tedavisinden sayılır. Soğuk silinmelerle sertleşmiş olan bir insan, kış ve yaz yalnız bir keten gömlek giymeli, şiddetli soğuklarda sıcak tutabilecek bir elbise giymekle korunmalıdırlar. Yalnız çok terliyenlerin kışın yün çamaşır giymeleri lâzımdır.

Hâkim soruyor:

Köpek

Kaç para eder?

Şehrimiz İkinci Sulhceza mahkemesinde şayanı dikkat bir köpek davasının duruşmasına devam edilmektedir. Bu davaya göre, Karşıyakada oturan Feyyaz Savudun kıymetli bir av köpeği, sokakta gezerken, bir otomobilin altında kalarak ölmüş ve köpek sahibinin şikâyeti üzerine, köpeğe çarpan otomobilin, Bay Cazim Bezmiye ait olduğu anlaşılmıştır. Bay Feyyaz, telef olan köpeğinin üç yüz lira değerile beraber, otomobil sahibinin ceza görmesini istemektedir.

Geçenlerde dinlenen şahitlere göre, sür'atle geçen bir otomobil köpeğin telef olmasına sebebiyet vermiştir. Bu köpeğin çakalları, tilkileri inlerinden kolaylıkla çıkartmak hassası varmış ve base cesinden imiş. Mahke-

(Sonu 10 uncu sahifede)

Dartanyan, kendisine alaylı alaylı bakan meçhul adama hiddetlendi. Gözlerini, onun gözlerine dikti

Dünkü kısmın hulâsası

1925 senesi Nisanı, Mön kasabasında bir fevkalâdelik, bir gayri tabiîlik vardı. Halk bilhassa Fran Mönye hanı önünde koşuşmuştu.

Burada 18 yaşlarında zırh başlıksız, zırh elbisesiz, zeki olduğu gözlerinden belli, yakışıklı, uzun kılıçlı bir genç duruyordu. Delikanlının herhalde çiftçi oğlu olduğu belli idi. Yanındaki atı midilli cinsindendi. Çok kısa hatta gülünçtü. Delikanlının garib kıyafet ve tavırlarına ilâveten, hayvanın bu hali halkın merakını artırmıştı. Delikanlının adı Dartanyandır. O da halkın nazarlarındaki istihzayı sezmiştir. Ve bundan hem asabileşmekte, hem esef duymaktadır. Fakat babası ona bu atı verirken:

— Bunu sakın satma, ihtiyarlayıp ölünceye kadar besle!

Demişti. Babasının dördüncü Hanri ile çok eski bir münasebeti vardı. Ayrılırlarken ihtiyar adam, ona, eski asaletlerinden bahsile Kardinal ve Kraldan başka kimseye minnet etmemesini, cesur olmasını, hayatta parlak yolun cesaretle açılacağını, esasen Gaskonyalı olmak itibarile kendisinin de cesaret taşıması lâzımgeldiğini, kavgadan korkmamasını, sergüzeştlerden hiç çekinmemesini, fırsat buldukça döğüşmesini söylemiş, on beş ekü de vererek:

— İşte nasihatlarım, sana verecek param ve atım. Başka verecek bir şeyim yok. Anan da Bohemyalı bir kadından aldığı bir ilâç reçetesini verecektir. Bu ilâç her yarayı iyi eder. Sana bir misal göstereceğim:

Evelce komşumuz bulunan ve kral onüçüncü Lüinin çocukluk arkadaşı olan, M. Dö Trevil, küçüklüğünde kralla her zaman döğüşür ve kral ekseriya kaybederdi.

Kral, ondan dayak yidikçe onu daha çok sevdi. Trevil herkesle döğüşürdü.

Demişti. Delikanlının babası şöyle devam etmişti:

Sabık kralın ölümünden genç kralın hükümdarlığına kadar, muharebe ve muhasaralar hariç olmak üzere, yedi kere dövüştü; ve hükümdarlık tarihinden bugüne kadar ise belki yüz kere dövüştü! İşte bundan dolayı, emirler, fermanlar ve iradelerle bugün silâhşorların kaptanı, yani, kralın yegâne kuvveti olan Kayser (Caesar) ler ordusunun kumandarı bulunuyor, kral onu çok seviyor, Kardinal ondan korkuyor ve o ise, herkesin bildiği veçhile, hiçbir şeyden korkmuyor. Bundan başka, M. dö Trevil senede on bin ekü kazanıyor, bunun için şimdi büyük bir adam oldu; o da işe senin gibi başlamıştı. Bu mektupla ona git, ve onu kendine model yap ki, sen de onun gibi olabilesin.

Bunun üzerine ihtiyar M. Dartanyan kendi kılıcını oğluna kuşatmış, onun iki yanağından öptükten sonra selâmetine dua etmişti.

Babasının odasından çıkan delikanlı annesini, onu, hassalarını ve birçok hususlarda kullanılabileceğini işitmiş olduğu reçeteyi elinde tutmakta olarak bulmuştu. Buradaki vedalaşma babasının yanındakinden daha uzun ve daha firaklı olmuştu. Bu M. Dartanyanın tek evlâdı olan oğlunu sevmemesinden değil, ancak M. Dartanyanın erkek olmasından ve kalbinin duygusunu ortaya dökmesinin bir erkek için caiz olmamasındandı. Halbuki Madam Dartanyan bir kadın olmakla beraber bir anne idi. Çok ağladı; ve, genç M. Dartanyan istikbalin bir silâhşoru gibi metîn görünmeğe çok çalışmış bulunmasına rağmen gözyaşlarının yarısını annesinden gizliyememişti.

Delikanlı o gün babasının, on beş ekü, at ve M. dö Trevil için mektuptan ibaret üç hediyesi ve, tutması kendi arzusuna tabi, nasihatları ile yola çıkmıştı.

Bu yadigârlar sayesinde genç Dartanyan, gerek düşünce ve gerek tavır itibarile bir Servan kahramanı kesilmişti. Don Kişot yeldeğirmenlerini dev ve koyunları ordu gibi görüyordu. Dartanyan rastgeldiği kimselerin gülümsemesini istihza ve kendine bakışlarını hakaret sayıyordu. Bunun için Tarbten Mön kasabasına gidinceye kadar mütemadiyen yumruklarını sıkıyor ve, sebepli sebepsiz, günde belki on kere kılıcının kabzasını kavrıyordu. Bununla beraber, yumruğu daha kimsenin çenesine inmemiş, kılıcı da henüz kınından çıkmamıştı.

Yolcuları güldüren hal yalnız o düşkün Midillinin vaziyeti değildi. Midillinin sürüklemekte bulunduğu hatırı sayılır uzunlukta ve azametten ziyade zalimliğe delâlet eden kılıca gözü ilişen yolcular da gülmeğe mecbur oluyorlardı. Dartanyan bu uğursuz Mön kasabasına gelinceye kadar vekarını ve çabucak harekete gelen hiddetini muhafaza edebilmişti.

Fakat orada, Feran - Müniye hanının kapısı önünde, üzengilerini tutmak, yahut atını ahıra götürmek için hancı, han seyisi, ve kapıcıdan hiçbiri gelmediği halde atından inen Dartanyan, zemin katındaki pencereden güçlü kuvvetli, pürsilâh ve sert bakışlı bir Efendinin iki kişiye bir şeyler söylediğini ve onların da ehemmiyetle dinlemekte bulunduklarını görmüştü.

(Sonu var)

Zakkumun Köşesi

Bey Kadriden naklen

Bir gün bizim "Bay Kadri„ ile konuşuyordum. Bay Kadri, elhamdülillâh, bekârım diye Tanrıya şükrediyordu.

— O halde, boynuzların yoktur, dedim..

Bay Kadri etrafına göz gezdirdi. Gelen geçenlerin yüzlerine acı acı baktıktan, bazı aşinalarile selâmlaştıktan sonra güldü ve dedi ki:

— Abilâder; olsa da ne fayda; meselâ bir değil, bin çift boynuzum olsa istifade edemem, satamam, hediye veremem, çünkü herkesin va.r

Biraz yutkunduktan sonra tekrar söze başladı:

— Geçen gece tanıdıklardan biri evine gidiyor, kapılar kapalı Bayan yok. Adamcağız pürtelâş Karşıyakada karısını arıyor, tanıdıklarına:

— Bizim Bayanı gördünüz mü?

Diye soruyor. Bu arada bana da sordu.

Hali çok telâşlı, gözleri hiddetli, hele çehresi çok sinirli idi. Ne yaparsın sevabtır diye teselliye başladım.

— Merak etme bilâder; belki sinemadadır, belki gezmeğe çıkmıştır. Belki dişçiye gitti, belki canı biraz hava almak istedi de İzmire geçti, belki terziye uğradı dedim:

Fakat adamcağız bir şey bili yormuş da söylemek istemiyormuş gibi benim "belki„ lerime kulak asmıyordu, Fazla bir şey söylemiyor bazan:

— Merak ediyorum bu saate kadar nerede kaldı.

Diyordu.

Ben de saate baktım, saat gece yarısı biri on geçiyordu. Artık son vapur filân da kalmamıştı.

— Belki yarın gelir dedim.

Bay Kadri bu hikâyeyi anlattıktan sonra kendisine hâs bir taklit yaparak ilâve etti:

— Amma belki de gelmez. Gelmezse kendisine "neden gelmiyor„ diye bir şarkı var. Bu şarkının plâğını alıp hediye vereceğim. Bari müteselli olur mu dersin?.

Nakili

Zakkumoğlu

Tarihî yazılar hakkında okurlarla bir hasbıhal

Anadolu tahrir ailesine iltihak eden güzide tarihçimiz Lise muallimlerinden Bay Mitat Oksancak, bugün ilk yazısını bir musahabe halinde veriyor. Bunu, tarihî hâdiselere aid yazıları takibedecektir. Şimdi sözü ona bırakıyoruz:

Anadolu, tazelenir ve güzelleşirken bazı eski dostlar, beni hatırladılar. Haftada bir veya iki defa tarihten musahabeler yapmamı istediler. Bir kaç sene var ki Türk okuyucuları tarihe karşı çok teveccüh gösteriyorlar. Gündelik gazetelerdeki romanların büyücek bir kısmı, tarihin uzak ve yakın sayfalarından mevzularını alıyor. Yakın zamanlar ricalinin hatıraları, menkıbeleri iştiha ile aranıyor. Yazıcılarımız, mevzularını tarihten seçmekte, okuyanlarımız da bu nevi den roman aramakta haklıdırlar. Tarih sayfaları içinde aşklar, ihtiraslar, şanlar, şerefler, intrikalar, kanlar, zevkler, eğlenceler fikirler, hisler.... Neler neler yoktur ki... İnsanlığın müsbet, menfi bütün tecellileri, heyecanları, ferd ve cemiyet bakımından bütün hususiyetleri o yapraklar arasındadır. Romancıların muhayyelelerini zorlamalarına, şahsiyetler yaratmalarına ve o şahsiyetler arasındaki vak'aları ve münasebetleri uygun ve tabiî olara . tertip etmeğe çalışmalarına hacet mi var? İstenen ölçüde, istenen vasıfta, istenen tipte ve tertipte roman mevzuları, şahısları ve kahramanlarile beraber hem de düzinelerle orada duruyor; seçiniz, beyeniniz ve yazınız...

Okunan bir hikâye, bir roman mevzuunun eski bir hakikate az çok istinad etmesi ve oradaki şahsiyetlerin muhayyel şeyler değil, yaşamış, şöhret yapmış, bu kubbede hoş sadalar bırakmış takımdan bulunması ise karie başka lezzet, başka çeşni vermekte sevgi ve merak doğurmaktadır..

Tarih kelimesile (ibret) kelimesi yakın zamanlara kadar beraber yürürdü. Hatta tanzimat devri nihayetlerinde yazılan meşhur İslâm tarihlerinden birinin adı (miratüliber) dir. İbretler aynası demek.. Tarihten ibret dersi almak, tarihi (örnek) yapmak her tarihçinin dilinde ve kaleminde dolaşan kelimelerdi. Sonra:

Tarih (tekerrürden) ibarettir sözü söylenmeğe başladı. Bu vecize üzerinde de hayli münakaşalar, dedikodular oldu. Tekerrür ediyor denecek derecede bazan benzeyişler gösteren tarih hâdiselerinin hiçbir zaman aynen tekerrür etmediği meydana kondu, ispat olundu.

Tarihle uğraşmanın faydalarına gelince; bu, her devirde, her zaman itiraf edilmiş, sayılmış dökülmüştür. En faydalı, en eğlenceli, en teselli verici, oyalayıcı, meşgalelerden biri tarih mütaleasıdır.

Tarih kaynağından sırasında ibret, sırasında ders alınır. Sırasında iman, kuvvet, azim, cür'et, teselli gibi gayet nadir ve gayet kıymetli duygular edinilir. Büyük kumandanlar, fatihler, büyük devlet ve halk adamları tarihin en candan âşıklarıdır.

Yirminci asırda yaşıyoruz sözünü söyler dururuz. Yirminci asır on dokuzuncu asrın, on dokuzuncu asır on sekizinci asrın, on sekizinci asır on yedinci asrın... İlâh. İlâh... Tabaka tabaka üstünde duruyor. Bir apartmanın yükselen katları gibi...

On dokuz, on sekiz, on yedi.. İlâh.. asırları az çok bilen bir muasır insanla, bilmiyeni arasında olgunluk bakımından ne derin farklar vardırl.

Bu sebebtendir ki bütün medenî insanlar arasında tarihe rağbet, tarihe muhabbet umumîdir. Şu halde tarihî romanların, hatıraların son yıllarda matbuatta ön safı kazanması, milletimizin olgunlaşması, tekâmül etmesi bakımından pek sevinilecek, pek öğünülecek bir hâdisedir. Türk halkı tarih okuyor, tarihi öğreniyor demek, kendini buluyor, şuurunu yükseltiyor demektir..

Memleketimizde Hacei Evvel unvanını kazanarak tanınmış olan Ahmed Mitat efendi merhum, "Mufassal„ adlı natamam tarihinin mukaddemesinde şu fikirleri maalen ortaya atar:

Her şeyden ziyade tarih mütaleasından lezzet ve fayda bulduğumu karilerime söylemeliyim. Tarih okuyanlar zamanı Ademden bu vakte kadar gelmiş geçmiş bilcümle milletlerle beraber yaşamış olurlar. On beş yıldır tarih okurum. O vakittenberi bu fikirlerimi tebdil edecek yeni bir şey görmek şöyle dursun bilâkis hep bu fikri teyid edecek hakikatler gördüm.

Şuna kat'iyyen kaniim ki ömrü beşer, velevki tabiî müsaadesinin son derecesini bulsun da, yüz veya yüz yirmi sene sürsün, pek kısadır. Ömürlerimizi istikbale doğru uzatmak imkânı ve yolu, ne yazık ki, kapalıdır. Fakat maziye doğru genişletmek ve insanı yüzlerce hatta binlerce seneler yaşatmak imkânı elimizdedir. Tarih bize bu imkânı verir.

Tarihin insana bahşettiği hayat öyle tabiî bir yaşayış gibi yalnız yeyip içmek, yatıp kalkmaktan ibaret bir hayatı adiyede değildir.

Maarif ve fenler denildiği zaman hatıra neler gelirse tarih insana, işte bunların cümlesine veya birçoğuna birden intisab edilmiş bir hayat verir. Çünkü hiçbir fen ve hiçbir san'at, bulunamaz ve tasavvur edilemez ki tarihle bir alâkası, bir ilişiği olamasın. Her bir fen, her bir ilim, her bir marifet, her bir san'at ne zaman icad veya keşfolunmuş ise o günden başlıyarak bugüne kadar ne kadar terakkiler ve değişmeler geçirmiştir ve bugünkü mükemmeliyetine nasıl varmıştır? Onların her bir safhası birer tarihî vak'a veya fıkradır. Bu sebeble fenlerin, ilimlerin, marifetlerin, san'atların da heyeti umumiyesi birer tarih mebhasidir. Bunlara aid kitablar kolaylıkla hep birer tarih kitabı haline getirilebilir,

Hulâsaten diyebilirim ki, tarih insanı, her asrın muasırı, her büyük adamın hemşerisi arkadaşı, sır yoldaşı yapar her san'atın, her fennin aşinası eder.

Hecei Evvel merhum, bu fikirleri ileri sürmekte pek haklıdır.

— *Lütf[illegible]* —

İnkılâb hatıralarından

Meşrutiyetin ilânında patlıyan ilk kurşun.. Beyaz caketli, siyah pantalonlu adam..

— 2 —

Yazan: M. Doğan

Fakat müşiriyet dairesi, meydanlığın bir ucunda Selânik Redif taburu ve debboyu vardır. Vaktin geç olması münasebetile Redif taburunda kimse yoktu. Bu dairelerin arkasında da büyük bir mezarlık ve tenha bir yol vardır. Buradan Hamidiye çeşmesine çıkılır. Beyazkuleye üç yüz dört yüz metre uzaklığında olan bu çeşmeden Beyazkule bahçesine ve vak'a yerine bir iki dakikada inilir,

Esasen fail takip edeceği yolu evelce tasarlamış olduğundan dönemeçte tramvay caddesini bırakarak mezarlığa geçmek için Redif debboyunun aralığına dalmıştı.

Dan! Diye bir silâh sesi daha işitildi.

Beyaz caketli, siyah pantolonluyu takib eden yoktu. Bu silâh neden atılmıştı.

Fahil redif debboyunun aralığına dalar dalmaz;

— Dur!

Diye şiddetli bir ihtar karşısında kaldı.

Bu redif debboyunu bekliyen nöbetçinin dik sesi idi. Hatır ve hayaline gelmiyen bu vaziyete karşı yüz geri edip, tenha yola dönüp kaçmak vardı. Bu halde nöbetçi muhakkak ateş edecekti. Nöbetçinin elindeki silâh da tabanca değil, mavzerdi.. Veyahud nöbetçiye teslim olmak vardı.

Bunların her ikisi de kabul edilecek şeyler olmadığından silâhına hâkim ve son derece nişancı olan failh vazifesinden başka bir şey yapmıyan nöbetçiyi öldürmemek istiyordu. Arada on beş yirmi adım kadar bir mesafe olmasına rağmen nişan aldı, nöbetçi ayağından vuruldu.

Mezarlığa atlıyan beyaz caketli, siyah pantalonlu artık kurtulmuştu. On beş yirmi dakika sonra fail Beyazkule bahçesinde biriken gruplar arasında ve sevgili arkadaşlarının yanında söylenen sözleri ve yürütülen mütaleaları dinliyordu.

(Beyaz caketli siyah pantolonlu) tabiri o tarihlerde zabitanın yazlık kıyafeti idi. Bu vak'a hakkında memurini aidesinin verdiği raporlarda fail hakkında kullanılan bir tabirdir.

İşte bu beyaz caketli, siyah pantalonlu inkılâbın ilk fedakârı Avrathisarlı redif taburu zabitanından mülâzim Mustafa Necipti, evde vurulanlardan biri de sultan Hamid yaverlerinden Selânik merkez kumandanı kaymakam Ömer Nazımdır.

Ömer Nazım; çok zeki bir adamdı. 313 Yunan harbinde Golosta Polis müdürü ve elyevm General ve sefir olan B. Muhiddin de Merkez kumandanı iken jon Türklere mensubtur diye mabeyne jurnal edilmişler ve her ikisi de İstanbula celbedilerek Yıldız sarayına görülmüşler ve her ikisi de affedilmişler, Padişaha yaver olmuşlardı. Bay Muhiddin askerî coğrafya öğretmenliğile Harbiyeye tayin edilmiş ve diğeri de sarayda kalmıştı.

Ömer Nazım 317 yılında Almanya imparatoru lehine propaganda yapmak üzere Şanghaya giden heyete terfik edilmiş bu münasebetle Amerikayı ve avdette de yeni yapılan Sibirya hattile ve Rusya yolile döndükleri için Japonyayı, Rusyayı böylelikle dünyanın bir kısmını görmüş ve en sonda Rumeli müfettişi umumisi olan Hüseyin Hilmi paşanın refakatinde olarak (paşayı nevima kontrol gibi bir vazife ile) Rumeliye gelmiş ve 321 yılında da Selâniğe demerkez kumandanı olmuştu.

O tarihlerde zabitan için İstanbula gitmek padişah iradesine mütevakkıf olduğu için hemen hiçbir kimse gidemezdi. Meselâ, Debreden Selâniğe gidecek bir zabite - İstanbula uğramamak üzere - tabiri kullanılırdı.

Ömer Nazım bey birçok zabitlere gelişigüzel mezuniyet verir ve mazeretine inandığı zabitleri de bir hafta kadar müddetle İstanbula gönderir idi. Yaveranı hazreti şehriyarî kadrosuna dahil olan Ömer Nazıma üçüncü ordu müşiri bile söz geçiremezdi. 323 yılında Enverin dul olan kız kardeşile evlenmişti. Enver, Hüseyin Hilmi paşanın Erkânıharbiyesi idi, fakat ittihad ve terakkiye henüz alınmamıştı. *(Sonu yarın)*

Piyasadan röportaj

Bu sene tütün piyasası kaç kuruştan açılacak?

Kumpanyaların hazırlıkları -- Bu seneki rekolte -- Tütünlerin nefaseti.

Yazan: Şahap Göksel

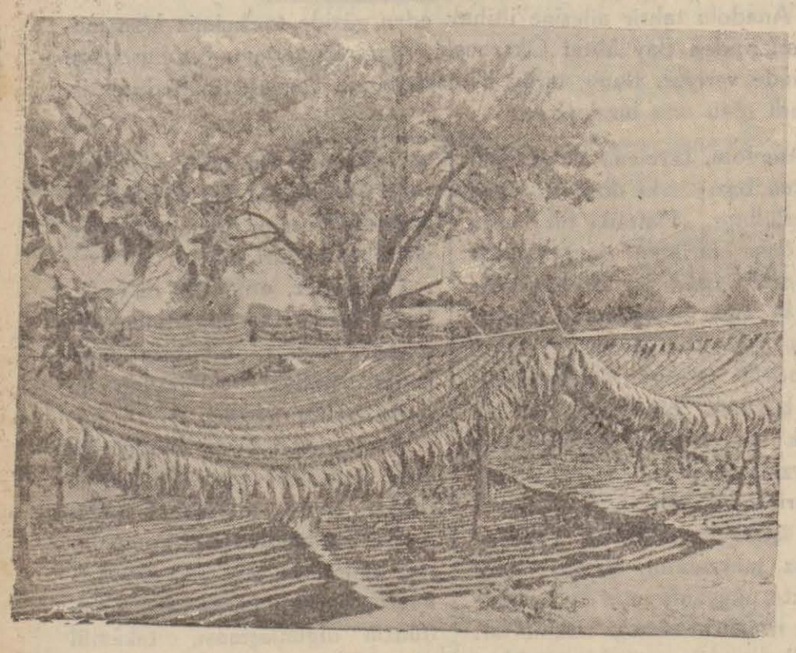

Tütünler askıda

Memleket ihracatının birinci derecede mahsulü tütündür. Zamanla Türkiyenin en nefis tütünleri derecesinde yetiştirilen Ege tütünlerine dünyanın tütün istihlâk eden bütün memleketlerinde büyük rağbet gösteriliyor. Amerika ve Almanyada Türk tütünleri, diğer memleketler tütünlerine karıştırılmak suretile sigara imal edilir ve böylece ecnebi tütünlerine yalnız Türk tütünlerinde görülen nefis koku sindirilmeğe çalışılır. Türkiye tütünlerinin bellibaşlı müşterileri Amerika, Almanya, İngiltere ve Hollandadır. Diğer yabancı memleketlere de ihraç edilirse de miktar itibarile azdır. Tütün, her yıl iktısadî blânçomuzda memlekete en çok para getiren bir mahsuldür.

***

Ege tütün müstahsilleri yalnız bir sene müstesna olmak üzere mahsulünü değerine satmakta zorluk çekmemiştir.

Bu seneki tütün rekoltesinin ilk zamanlarda çok yüksek olacağı tahmin edilmişti. Bunun sebebi geçen seneki rekoltenin, bir hafta içinde kapışılırcasına tamamen satılmış olması idi. Herkes, fazla kazanç getiriyor diye tütün ekimine ehemmiyet vermişti. Fakat havaların kurak devamı yüzünden satılması güç olabilecek bir rekolte karşısında kalmadık. Tahminlere göre bu seneki tütün rekoltesi azamî 32 milyon kilodur. Fakat Amerikan Tütün kumpanyalarının kendi teşkilâtile yaptırdıkları tetkikata göre rekolte 37 milyon kilodur.

İzmirde dört Amerikan kumpanyası vardır. Bu kumpanyalar her sene vasatî olarak beşer milyon kilo tütün alırlardı. Alınan haberlere göre bu sene satın alacakları tütün, bu miktarı aşacaktır. Çünkü bu seneki tütünlerin ekserisi fevkalâde nefistir. Onun için mübayaatı yedi sekiz milyona çıkarmaları çok kuvvetli bir ihtimal dahilindedir. Bilhassa Glen kumpanyasının on milyon kiloyu dolduracağı anlaşılmaktadır. Çünkü bu kumpanyanın direktörü Mister Bravn merkezinden fazla mübayaat hususunda salâhiyet istemiş ve almıştır. Olston tütün kumpanyasının, İzmirdeki şubesini kapamış olmakla beraber diğer vasıtalarla mübayaattan geri kalmıyacağı söyleniyor.

Amerikan kumpanyalarının tütün mübayaatı bu sene asgarî 25 milyon kiloyu bulacaktır. Bu takdirde geri kalan tütünler ne olacaktır? Onları da Türk tütün limited şirketi, inhisar idaresi, Türk tüccarlar ve Almanlar namına hareket eden mutavassıtlar alacaklardır. Bu yıl tütün mahsulünün satılmaması gibi bir tehlike mevzuu bahsolamaz.

Bazı tütün kumpanyalarından ve tüccarlarından yaptığımız tahkikata göre bu seneki tütün piyasası vasatî bir hesapla 90 kuruş üzerinden açılacaktır. Geçen sene 90-115 kuruştan açılmıştı. Fevkalâde nefis tütünlerin daha yüksek fiatle satılacağı da söyleniyor. İlk hamlede Amerikan kumpanyalarile birlikte inhisarlar idaresi ve Türk tütün limited şirketi de mübayaata başlıyacaktır.

Almanyadan bazı firmalar namına İzmire gelen mümessiller de Türk tüccarları vasıtasile mıntakadan tütün mübayaa edeceklerdir. Almanların yaptıracakları tütün mübayaatının fazla olacağı söyleniyor. Bazı tüccarlar, erken davranarak iyi tütün yetiştiren müstahsillerin mallarını şimdiden kapatmışlardır. Haber aldığımıza göre, Kemalpaşa kazasının Ulucak köyü ile Seydiköy, ve Bucada, Gavurköy mıntakasının bazı köylerinde muhtelif partiler şimdiden Almanlar hesabına kapatılmıştır.

Rençberlerle yapılan akitlerde tütünlerinin, Amerikan kumpanlarının verecekleri fiatten on kuruş fazlasına kabul edileceği taahhüd olunmuştur. Bu suretle tütün piyasasında şimdiden satışlara başlanmış oluyor.

Bu seneki tütünler iki nevidir:

1 — Çok iyi tütünler,

2 — Kötü tütünler.

Bu yıl orta nefasette mahsul yetişmemiştir. Rekoltedeki iyi kalitelerin satılmaması tehlikesi yoktur. Diğer kalitelerin müstahsil tarafından furya zamanında satılması ve elden çıkarılması çok yerinde bir hareket olur. Bu sene tütün satışlarında en mühim nokta, tütünlerin iyi fiatle, değerine satılması için hükûmetin, alıcı memleketler hesabına bazı imkânlar hazırlamasıdır. Piyasa açıldığı günlerde bu imkânlar temin edildiği takdirde bütün rencber, mahsulünü iyi fiatlerle satacaktır.

Tedbir geciktiği takdirde ikinci kalitedeki tütünlerin, bazı mutavassıtlar tarafından fırsattan bilistifade kapatılması mümkün olacaktır ki, bundan da tüccarların istifade etmek istiyecekleri tabiîdir.

Bizimle beraber müstahsillerinde dileği, alınması muvafık görülen tedbirlerin piyasa açılmadan evel alınmasıdır.

Tarih kısaca hayattır. Geçirdiğimiz her yıl, her ay, her hafta, hergün, hatta her saat ve dakika, olduğu gibi, bütün hayatiyeti, bütün hatıraları, bütün varlığı, teferrüatile tarihe girmiyor mu?

Tarih sonsuz bir hazinedir. Bu sebeple ona, insana şöyle, böyle istifadeler temin eder demiyelim. Tarih okuyanlara hayat verir, hayat aşılar diyelim.

Büyük tekâmüller vadederek çıkacağını İzmirlilere iddia eden Anadolunun açtığı bu köşede, haftada bir veya iki defa, tarihten; o, fikir, his, hayal, ihtiras, kan, kavga, azim, cür'et... hazinesinden, bir kelime ile o hayat kaynağından biz de okuyucularımıza:

Fikir, his, hayal, şeref, şan, ibret, azim, cür'et taşıyacağız; hayat sunacağız.

Mitat Oksancak
İzmir ve Kültür liseleri
tarih öğretmeni

"ANADOLU,, nun anketi:

Avukat B. Cemal Çançara göre kadın!..

Arkadaşımız, yakından vâkıf olduğu bir hâdisenin heyecanlarını anlatıyor

Anketime devam ederek dün bizim Avukat Cemal Çançarı buldum.. Çok meşğuldü. Buna rağmen, kendisine mahsus bir kahkaha attı:

— Bayım -dedi- bunlar sual değil, kabir azabı gibi şeyler.. Maamafih konuşabiliriz.. Sen, işime bakma!.. Hem konuşuruz, hem ben işimi görürüm..

Ve, bu söz üzerine başladık:

— Alelıtlak kadın nedir?

— Bence kadın herşeye rağmen bir arkadaştır. İnsana hayatta en yakın olan bir arkadaş!

— İdeal kadın nedir?

— İdeal kadın, vazifesini müdrik, hayatın bütün icablarına uymuş olmakla beraber hiçbir zaman, kadınlığını kaybetmemiş; eşine başkasını aratmıyan her zaman, her yerde ve bütün hareketlerinde hissiyatile şuurunu birleştirmeğe muvaffak olabilen kadındır.

— Kılıbık mısınız, kazak mı?

— Henüz bekârım. Maamafih ne kazak ve ne de kılıbık değilim. İkisinin ortasında mütekabil hürriyete ve tahdidlere riayeti evlenme akdinden doğmuş vazife olarak telâkki eden sınıfdanım.

— Kılıbık olduğunuza göre kazaklık hakkında, kazak olduğunuza göre kılıbıklar hakkında ne düşünürsünüz?.

— Ne yalan söyliyeyim; ben kazaklık ve kılıbıklık sözlerinden birşey anlamıyorum. Umumî telâkkilere göre mutlak hâkimiyeti muhafaza eden erkeğe (kazak) ve karısı lehine hürriyetinden hududsuz feragat eden erkeğe de (kılıbık) diyorlar. Bence bunlardan birisi ifrat, öteki de tefrittir, ikisi de muhtacı tenkiddir, ikisi de haksızdır.

Kazak erkek, hâkimiyetini mutlak olarak kendisinde muhafaza etmekle karısının hürriyetini inkâr etmiş demektir. Kılıbık erkek te hürriyetini israf ettiği ve mutlak hâkimiyete boyun eğdiği için bedbahttır.

Maamafih ben burada küçük bir tefrik yapacağım. Bizde umumiyet itibarile her işinde karısının reyini alanlara (kılıbık) demekle haksızlık ediliyor. (Kılıbık) bence kendi reyi inzimam etmeksizin mutlak olarak kadının arzusuna tebaiyet eden erkektir. Yoksa bir işi yapmadan evel karısının reyini almak, evlenme ekdinin en tabiî neticelerindendir.

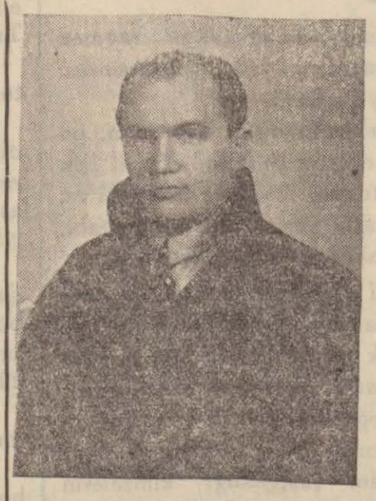

Bay Cemal Çançar

Karı ve koca evlenmekle karşılıklı olarak hürriyetlerinden fedakârlık ederler. Evlenmek hayatları birleştirmek demektir. O halde münferid hareket akde muhalefet olur!

Binaenaleyh bu akdin tabiî icaplarına uymak vazifemdir. Bu vazife de hiç bir zaman kılıbıklık sayılmamalıdır. Meselâ işi bittikten sonra evine dönmesi icab eden bir erkeğin şurada burada dolaşması evlenme akdine muhalefettir. Fakat ayni adamın karısına tahsis edilmiş iş zamanı haricindeki herhangi bir vaktini dışarıda geçirmek için karısından izin istemesi (kılıbıklık) sayılmamalıdır. Mademki iş haricindeki zaman evlilik birliğine tahsis edilmiştir, o hale bu birliğin en tabiî ve faal bir uzvu olan kadının da bu zaman üzerindeki hakkını tanımak, ondan izin almak evlenme akdinin en tabiî icablarındandır. Bunun adı da (saygı) dır. Fakat muhakkak olan bir şey vardır, (saygı) hiç bir zaman (kılıbıklık) kelimesile izah olunamaz.

Bence bu kısma dahil olanları yani evlenmekle hürriyetinde fedakârlık ettiğini ve hayatını birleştirdiğini bilerek fena hareketlerin feci netice ve mesuliyetlerine birlikte katlanmıya mahkûm olan eşinin rey ve mütaleasını alan ve bu reyi kendi görüşlerile telif eden erkeği kılıbıklar zümresinden ayırmak lâzımdır Bunlar, saadetin yolunu bilen, hakka hürmet eden ve binaenaleyh mesud olan zümredir

— Kadın yüzünden hayatınızda geçirdiğiniz en büyük korku, sevinç ve heyecan nedir?

— Kadın yüzünden sevinç ancak evlilere nasib olabilen bir bahtiyarlıktır. Çocuğunun doğduğu gün muhakkak ki bir baba için en mesut ve en sevinçli bir gündür. Babaya bu sevinci tattıran da elbette anadır.

Heyecan ve korkuya gelince, saymakla bitmez. Esasen kadın arkadaşlığında heyecan ve korku olmazsa tad olmaz değil mi?

Sizi büsbütün cevabsız bırakmamak için kadın yüzünden Anadolunun uzak bir köşesinde dört sene devam eden en büyük korku ve heyecanla en feci neticeyi kısaca anlatayım. Vak'anın faili ben değilim amma bu vak'anın aslını bilen pek mahdud şahıslardan biriyim!

Evli bir kadın bekâr bir erkekle sevişmektedir. Kocanın seyahatte bulunmasından bilistifade âşıklar geceleri kadının evinde buluşmaktadırlar. Bir gece ansızın kocanın avdet ve anahtarla sokak kapısını açarak merdivenleri çıkmağa başlaması üzerine kaçacak başka yer bulamıyan âşık pencereden atlamış ve bedbaht koca da birşey sezmemiştir.

Esasen yorgun dönen koca yataktaki karısının yanına gitmekte istical etmiş, yarım saat sonra evde uyku hislerinden başka birşey duyulmaz olmuştur. İşte bu sırada bir hırsız açık pencereden istifade ederek evi soymuş kocanın saat ve kordonile parasını ve kadının mücevherlerini çalıp kaçmıştır. Ertesi sabah uyanan koca saat ve kordonunu bulamayınca soyulduğunu öğrenmiş hemen zabıtaya müracaat etmiştir.

Zabıta mevcut ayak izleri ve açık pencereyi takip etmiş birçok deliller elde etmekle beraber komşulardan da soruşturmuş, birkaç komşu bizim zavallı âşığın pencereden acele atladığını tesadüfen gördükleri için ismile, cismile hırsızı tayin etmişler zabıta da mevcut delâile istinaden bizim âşığı hırsız sıfatile tahtı zanna almış!

Şimdi bir an için zavallı âşıkın vaziyetini düşünelim Evden atladığı o kadar kuvvetli delillerle sabit ki inkâra imkân yok. Filvaki evi aranmış, çalınan eşya bulunmamıştır amma aleyhindeki delillere istinaden tereddüdsüz olarak hırsız budur, denilebilir.

Zavallı âşık şimdi ne yapsın? Doğrusunu söylese kadını mahvedecek! Söylemese kendisi hırsız diye mahkûm olacak!

Avukatına hakikati söylemeği ihmal etmemiştir amma ondan aldığı nasihat (susmak) olmuştur.

Uzatmıyalım bizim zavallı âşık hırsızlıktan mahkûm oldu. Hem de mevsuf sirkatten dolayı üç seneye!

İktisabı kat'iyet eden hüküm infaz edildi. Üçüncü sene sonlarına doğru günün birinde başka bir şehirde seyahatte bulunan koca bir gazinoda bol bol para sarfeden bir şahsın yeleğinde kendi kordonunu görmesin mi?

Garson delâletile bu zatten saat sordurmak suretile saati de görmüş ve kendi saati olduğuna kanaat getirdiğinden zabıtaya müracaat etmiştir.

Meğer bizim hovarda müşteri meşhur sabıkalılardanmış ve üç sene kadar evel tesadüfen kocanın memleketinden geçip şöylece evinden öteberi aşırdığını da iftiharla söylemiştir ve eşyayi mesrukadan bir fes de elde edilmiştir.

Yeni deliller mahkûmiyete ve evelki suçluyu kurtarmağa kâfidir amma bizim zavallı âşık kadın yüzünden işte böyle senelerce süren bir heyecan ve korku geçirmiştir.

Hakikî fail bulununca bizim âşık kurtuldu, asıl hırsız da mahkûm oldu; fakat bu işin hakikati de meydana çıkmadı.

İşte azizim; size kadın yüzünden geçirilen heyecan ve korkunun muhakkak rekoru olacak küçük bir hikâye...

Dikkate şayan hâdiseler:

ölüm hâlinde ruh tecessüd eder mi?

Bir doktorun müşahedeleri ve birkaç enteressan ölüm şekli

Ölüm, şüphe yoktur ki arz üzerinde en fazla tekerrür eden. herkesin en fazla gördüğü tabiî bir hâdisedir. En yakınlarından başlamak üzere hayatında bir çok kimselerin ölümüne şahid olmamış bir insan yok gibidir. Ölüm, bu sebeble her insan için çok tabiî görünen bir hâdisedir. Fakat bazı ölümler vardır ki, bunlar tabiî olmaktan çok uzaktırlar. Bu gayri tabiî ölümler arasında bilhassa hayaletlerle karışık ölüm vak'aları dikkati celbedecek mahiyettedirler.

Bu gibi gayri tabiî hâdiselerle karışık ölümler hakkında Pariste çıkan bir kitapta bir çok misaller vardır. Ve bütün bu misallerin de bir sürü müşahid ve şahidleri gösterilmektedir.

Bunlardan bir kaçını biz de yazıyoruz:

Cezairde çok seneler oturmuş bir Fransızın, Leon Kardiyenin annesi henüz 55 yaşında iken hastalanmıştır. Bu kadın, epeyce bir zaman bat'î bir seyir takib eden hastalıkla çok zayıf düşmüş ve artık yatağından kalkamıyacak bir hale gelmiştir. İhtiyar ve hasta kadın bir gün kızını ve oğlunu yanına çağırmış ve:

— Şu köşede bir arab var, beni beraber götürmek istiyor. Gideyim mi dersiniz? Diye sormuştur.

Kızı ve oğlu biribirine bakışmışlar ve gayri ihtiyarî bir ürperme geçirerek:

— Anne orada hiçbir kimse yok, sen hayalleniyorsun... İradene sahib ol!. Demişlerdir.

Hasta kadın bu sözlere cevab

vermemiş, biraz müufeil halde arkasını dönmüş ve dalmıştır.

Bir aralık, hastanın işaret ettiği köşeden - sanki görünmez bir mahlûk geçiyormuş - gibi bir tık.rdı olmuş, hatta bir iki ufak kireç parçası da yere düşmüştür.

Ayni zamanda hasta derin ve seri bir iç çekmiş, Bay Leon Tardiye ile hemşiresi de sebebini bilmeden bir ürperme geçirmişlerdir.

Bu meçhul korku geçtikten sonra, iki kardeş, gene meçhul bir kuvvetin sevkile hasta annelerine bakmışlar ve onu ölmüş bir halde bulmuşlardır.

Bir misal daha:

İsnard adlı bir Doktor Pariste Jakop sokağında bir evde validesi Danyal ve hemşires ile birlikte oturmakta iken annesi ağır surette hastalanmıştır.

Hastanın odası ile yemek odası arasında bir kapı vardır. Hasta bir gün kendisini kâfi derecede iyi bulmuş ve oğlu doktor ile kızlarının yemek yedikleri sırada, duvarları tutunarak yanlarına gelmiştir. Fakat çok yorgun düştüğü için çocuklarının koltuğunda karyolasına dönmüştür.

(Sonu 10 uncu sahifede)

Cumhuriyet bayramı, yurdun her tarafında kutlulandı

Cumhuriyetin ondördüncu yıl dönümü; dün misli görülmemiş, içten gelen coşkun tezahüratla kutlulanmıştır. Kadın-erkek on binlerce halk, dün donatılmış, süslenmiş bulunan şehrin sokaklarını doldurmuş, bize hürriyetimizi yaratan büyük kurtarıcıyı hararetle anmış, cumhuriyetin şerefine tezahürat yapmıştır.

Sabahleyin şehrin bir çok yerlerinde kurulan halk kürsülerinde halk hatipleri tarafından nutuklar irad olunmuş, büyük cumhuriyetimizin hangi şartlar altında kurulduğu, Kamâlist rejimin muvaffakıyetleri halka anlatılmıştır.

Saat 9,15 de hükûmette merasim yapılmış, şehrimizde bulunan saylavlar, belediye reis vekili B. Reşad, C. H. Partisi il ve ilçe yönkurul üyeleri ve kamun başkanları, Halkevi başkanı işçi esnaf birlikleri başkanı, içtimaî kurumlar ve resmî teşekküller erkânı vali B. Fazlı Gülece bayramını tebrik etmişlerdir. Resmi kabul bir saat devam etmiş, müteakıben vali, belediye reisi ile parti erkânı müstahkem mevki kumandanlığına giderek general Rasimin bayramını kutlulamışlardır.

Atatürk hoykeli dibinde

Saat on birde vali, mevki kumandanı, belediye reisi, askerî erkân, pari il yönkurul üyeleri Cumhuriyet meydanına gelmişler, kahraman ordumuzun geçit resmini takib ve büyük bayramı tesid için burada toplanmış olan elli binden fazla halk tarafından alkışlanmışlardır.

Vali ve mevki kumandanı, heykel dibinde yer almış bulunan kıtaatı, malûl gaziler, yedek subaylar, Jandarma, polis müfrezelerini, izcileri, mekteplileri, sporcuları, ulusal cemiyetler erkânını, Parti mümessillerini, Esnaf birlikleri üyelerini ve sosyal ulusal teşekküller erkânını teftiş eylemişler, bayramlarını kutlulamışlardır.

Müteakıben B. Fazlı Güleç, Atatürk heykeli önünde bir nutuk irad etmiş, Cumhuriyetimizin 14 üncü yıldönümünü kutlulamış, büyük Şefimizin bize hediyesi olan cumhuriyetin kıymetini anlamak için, gözlerimizi gerilere çevirmek lâzım geleceğini, istibdadın kahredici idare tarzını küçük büyük hepimizin az çok görmüş, bunun acılarını çekmiş bir nesil olduğumuzu tebarüz ettirmiş; bu güzel vatanımızda bir esir gibi yaşadığımızı, Türküm deyince bizimle istihza edildiğini söylemiş ve şimdi ise, "Türküm„ derken büyük bir gurur ve fahir duyan bizlerin saadete erişmiş olduğumuzu anlatarak şöyle devam etmiştir:

"— Arkadaşlar, Cumhuriyet deyince, bizim idaremizi her cumhuriyet gibi görmek doğru değildir. Türk, cumhuriyetinin hususî tarafları vardır.

Bizim cumhuriyetimiz Kamâlist Cumhuriyetidir.

Kamâlizm, kendisine mahsus hususiyetler içinde doğmuş, Büyük Dâhimiz tarafından yaratılmış en güzel bir idaredir.

Kamâlizmin birçok esasları vardır. Bunu, parti bayrağının üzerindeki altı ok göstermekte, sarahatle izah etmektedir. Cumhuriyetimiz, bugün hepinizin gördüğü gibi her sınıf halka ve her zümreye siyasî haklar bahşeylemiştir. Kadınlarımıza verilen seçim hakkı bunun bir misalidir.„

Vali nutkunu şu sözlerle bitirmiştir:

— Bu Cumhuriyeti bilhassa bizim millî mizacımızı görerek tetkik ederek yaratan Ulu Dâhiye bu bulunduğum mahalden selâmlar gönderirken, hepinizi onun yüksek huzurunda hürmetle eğilmeğe davet ederim.„

B. Fazlı Güleçten sonra Parti ilyönkurul azasından Avukat B. Ekrem heyecanlı bir nutuk irat etmiş, dinliyeciler heyecandan sevinç gözyaşları akıtmışlardır.

Söylevleri müteakıb işçiler bandosu İstiklâl marşını çalmış; Vali, kumandanlar ve erkânı hükûmet, konsoloslar hususî tribünde yerlerini almışlar, saat 11,30 da başlıyan büyük geçid resmini takib eylemişlerdir.

Geçid resmi, askerî kıtalarımızın coşkun tezahürat ve alkışlar arasında geçişi ile başlamış, bunu, jandarma, polis, belediye müfrezeleri ile izciler, mekteplileri, sporcular ve muhtelif teşekküller erkânının geçişi takib etmiştir. Geçid resmi bir buçuk saatten fazla sürmüş, saat 13 de merasime nihayet verilmiştir.

Öğleden sonra mekteplerde müsamereler verilmiş, Kültürparkta askerî bando çalmış, millî oyunlar oynanmıştır. Gece İzmirde bir feneralayı tertip edilmiş, bir çok yerlerde balolar verilmiştir. Saat on beşte partide toplanan heyet, Atatürk heykeline ve aziz şehidlerimizin mezarlarına çelenkler koymuştur.

Bugün, polisler abidesinde merasim yapılacak, gece Karşıyakada denizde feneralayları tertip edilecek, denizdeki fener alayına askerî bando da iştirak edecektir.

Karşıyakada:

Dün sabah Karşıyakada da merasim yapılmış, sabahleyin Partide toplanılmış, burada Ortamektep müdürü B. Talât tarafından bir söylev verilmiştir. Müteakıben Büyük Şefin (valdelerinin mezarı ziyaret edilmiş, muallim B. Çiftçi Necati burada bir hitabede bulunmuş, Büyük Türk kadınının mezarına çelenkler konmuştur. Buca, Burnava ve diğer nahiyelerimizle köylerimizde de merasim yapılmış, bayram şenliklerle kutlulanmıştır.

***

Cumhuriyetin eserleri

Hava istasyonu binası;

Dün saat 14 te Cumaovası nahiyesi dahilinde sivil bava meydanında inşa edilecek hava istasyonu binasının temelatma ve inşaatı biten yolcu tayyareleri hangarının açılma merasimi yapılmıştır. Merasimde nutuklar söylenmiştir,

Dispanser;

İkincikordonda farmasonların eski localarının bulunduğu binada saat 1 de Partimizin dispanseri açılmıştır. Burada yoksul halk, işçiler ve esnaf parasız bakılacak, daimî surette doktoru bulunacaktır. Dispanpanser, çok mükemmel bir şekilde hazırlanmıştır.

Cezaevinde:

Halkevi tarafından saat on ikide İzmir hapisanesindeki mahkûmlara öğle yemeği verilmiştir. Sıcak yemek yüzü görmiyen mahkûmlar, Cumhuriyet bayramında Halkevinin kendilerine sıcak yemek yedirmesinden müteşekkir kalmışlardır.

Burada Vali B. Fazlı Güleç tarafından mahkûmlara Cumhuriyet mevzuu ve hayata tekrar atıldıktan sonra müsbet sahada çalışmaları tavsiyelerini ihtiva eden bir nutuk irad edilmiştir.

Bugünkü törenler:

Bu sabah saat sekizde Karşıyaka - Soğukkuyuda Büyük Şef Atatürkün vaildeleri Merhum Bayan Zübeydenin Salih Paşa camii avlusundaki mezarlarının civarında vücude getirilecek büyük parkın temeli atılacak, saat dokuzda asansörde inşa edilen yeni okul binasının

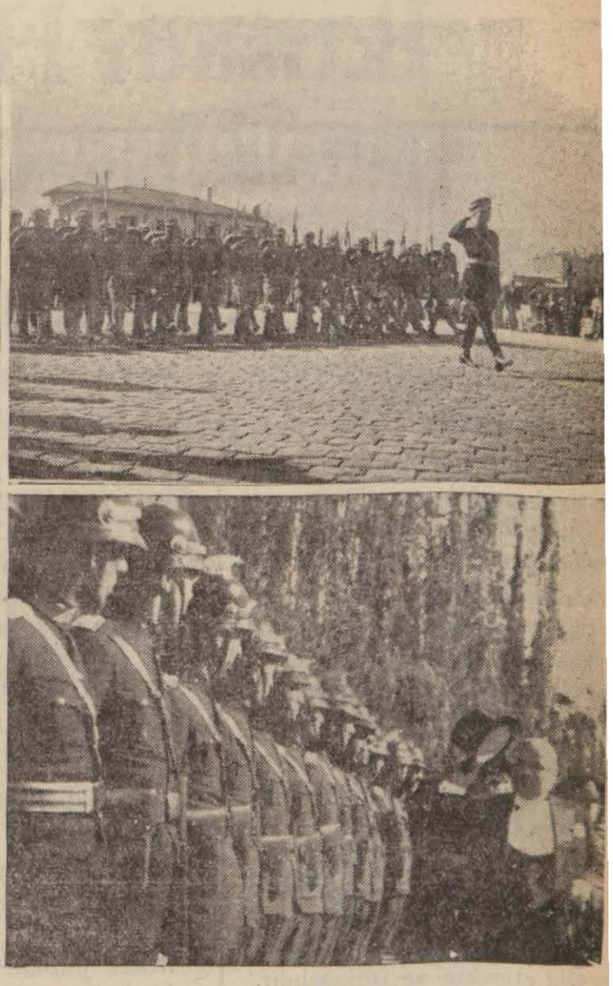

Dünkü bayram intibalarından

açılma, Urlada 24,000 liraya inşa edilecek modern okul binasının temelatma, saat 16 da Kızılçulluda eski Amerikan kolleji binasında Köy öğretmen okulunun açılma törenleri yapılacak, okulda merasimde bulunacak zevata bir çay ziyafeti verilecektir.

Bergama modern hapishanesile İlimevinin de açılma törenleri bugün yapılacaktır.

İstanbul, 29 (Hususî) — Cumhuriyet bayramı, coşkun tezahüratla kutlulanmıştır.

Öğleden evel, Beyazıd meydanında büyük bir geçid resmi yapılmış ve binlerce halk hazır bulunmuştur.

Vali B. Muhiddin Üstündağ sabahleyin hükûmet konağında tebrikleri kabul etmiştir. Müteakıben, Edirnekapıya gidilerek şehidliklere çelenkler konmuş ve nutuklar söylenmiştir.

Kırkağaç, 29 (Hususî) — Kırkağaçta Cumhuriyet bayramı şimdiye kadar görülmemiş şekilde kutlulanmıştır. Halkevinin hazırladığı program mucibince bütün köyler gezilmiştir.

Ankara, 29 (A.A.) — Cumhuriyetimizin 14 üncü yıldönümü bütün memlekette çok büyük tezahüratla kutlulanmaktadır. Bu büyük bayram münasebetile Ankara baştanbaşa donanmıştır.

Reisicumhur Atatürk saat 13 te B. M. Meclisinde B. M. Meclisi Reisisin, Başvekilin ve toplu bir halde İcra Vekilleri Heyetinin, B M. Meclisi azalarının, başta Genel Kurmay başkanı olduğu halde Türkiye cumhuriyeti kara, deniz ve hava kuvvetleri mensublarının, Temyiz mahkemesi reisi ile müddeiumumisi, daire reislerinin ve azalarının, başmuavin ve muavinlerinin, divanı muhasebat reisi ile daire reislerinin, müddeiumumisinin, azalarının, umumî kâtibin ve başmurakıplerin keza toplu olarak arkasından sıra ile Başvekâlet, Adliye, Dahiliye Hariciye, Maliye Kültür, Bayındırlık, Sıhhat ve İçtimaî Muavenet, Gümrük ve İnhisarlar, Ziraat Vekâleti erkânının ve bu Vekâletlere bağlı müstakil umum müdür ve müdürlerinin, Ankara Vilâyet ve Belediye erkânının ve Vilâyet ve Belediye meclisi azalarının, Cumhuriyet, Merkez, Ziraat, Türkiye İş, Sümerbank, Emlâk ve Eytam, Belediyeler, Eti ve Osmanlı bankaları delegelerinin, Türk Hava Kurumu ile Kızılay, Çocuk Esirgeme Kurumunun, Ankara Ticaret ve Sanayi odası, Anadolu Ajansı, Türkspor kurumu ve Ankara Elektrik Türk Anonim şirketi tarafından seçilen delegelerinin tebriklerini kabul buyurmuşlardır.

Bu törenden sonra Reisicumhur Atatürk kıdem sırası ile yabancı büyük ve orta elçilerinin ve bunların refakatlerinde bulunan müsteşar, ataşamiliter ve kâtipleri ve daha sonra Ankarada misafir olarak bulunan Romanya başvekili Ekselâns Tatareskoyu, İran Hariciye Veziri Ekselâns Samyi, Yunan, Rumen, Yugoslavya genel kurmay başkanları ve maiyetleri erkânını kabul buyurmuşlardır.

Reisicumhur Atatürk saat 14/30 da yanlarında genel kurmay başkanı Mareşal Fevzi Çakmak olduğu halde geçit töreninin başlıyacağı Hipodrom sahasını teşrif ve saat 15 de geçişin başlamasını emir buyurmuşlardır.

Atatürk tribünlerinde yanlarında Romanya Başvekili Ekselâns Tataresko, Başvekil Celâl Bayar, İran Hariciye Veziri Ekselâns Samyi, Genel kurmay başkanı Mareşal Fevzi Çakmak, bütün Vekiller, Yunan, Rumen ve Yugoslav Genel kurmay başkanları ve sair zevat olduğu halde geçitresmini baştan sonuna kadar ayakta takib buyurmuşlardır.

Geçit resmi avcı ve bombardıman tayyarelerimizin geçidi ile başlamıştır. Filoya Liva kumandanı olarak Atatürk kızı Bn. Sabiha Gökçen kumanda ediyordu. Fevkalâde alkışlanan hava kuvvetlerimizin bu geçişini 33 lisenin gönderdiği 1600 izcinin yürüyüşleri takib etti Bu esnada Türkkuşu plânörleri havada akrobatik hareketler yapıyor ve Türkkuşunun kız ve erkek talebeleri de paraşütle atlıyorlardı. İzciler ve Ankaranın muhtelif mekteblerine mensub kız ve erkek talebelerinin geçişleri sahada biriken on binlerce halkın takdir alkışlarını topluyordu.

Bundan sonra ordunun geçidi başlamıştır. Bu geçide piyade, suvari, tokçu ve bariye kıtaları ve motörlü teşekküller iştirak etmiştir.

Halk ordunun bu mümesillerini candan alkışlamıştır.

Geçit resmini müteakip Ata-

Sonu 10 uncu sahifada

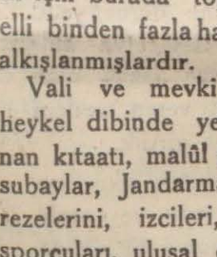

Zabıta Romanı

Yazan: Amerika Cumhurreisi M. Ruzvelt
Çeviren: Faik Şemseddin Benlioğlu

Merhum Jim Blokun kendi katili olduğu nasıl anlaşıldı?

Hulâsa: Amerika cumhurreisi zabıta romanlarının iyi yazılmadığına kanidir. Bunu meşhur bir mecmua direktörüne söylüyor ve ayni zamanda da bir mevzu üzerinde durmakta olduğunu ilâve ediyor.

Mevzu şudur: 6 - 7 milyonluk bir adam, hayattan bıkmış, fakat bulunduğu yerin hayatından bıkmıştır. Milyonlarını beraber alarak, iz bırakmadan tegayyüb etmek istiyor.

Bu nasıl olur? ..

plânda rol oynadığı sahneden, sessizce çekilmek, bu sahneyi terketmek istemektedir. Fakat bunun için iki şey lâzımdır: Evvelâ keyif ve arzusuna göre ve artık can sıkacak şeylere rasgelmiyeceği yeni bir muhit bulmak lâzımdır. Burada yeni bir sahada yeni şartlarla hayatına yeniden başlıyacaktır. Şimdiki sahasında, bütün muvaffakıyetlerinin burada nihayete erdiğini hissederek terke hazırdır. Bundan başka maceraya susamıştır! Sonra, yeni bir yerde, başka bir isim altında, kalbini saran tecrübesine başlamak fırsatını elde edecektir. Bu yeni hayat ve tecrübesinde muvaffak olmak, bulunduğu yerin şayanı dikkat bir şahsiyeti olmak için beş milyon dolara muhtaçtır. Görüyorsunuz ki, bu pahalıya mal olacak fakat tahakkuku mümkün bir tecrübedir. Ve bundan sonra yaşamak hakkını bütün genişliğile bulacak, cok yorucu bir sâyiin semeresini toplıyacaktır. Sözün kısası, benim bu adamım tegayyüp etmek, fakat servetile birlikte tegayyüp etmek istemektedir.

"Düşününüz, bu adam altı veya yedi milyon Dolarlık bir servete maliktir. Bunun bir veya iki milyonunu zevcesine bırakacaktır. Bu para zevcesini hayatın sonuna kadar mükemmel surette yaşatabilecektir Kalan beş milyonu da beraber götürecektir. Değil mi? Hayır.. Hayır!. Muammanın halli bu kadar kolay değildir.

— Cebinde beş milyon Dolarla bir adam nasıl tegayyüp edebilir? (Para cebinde olduğuna göre vaziyet daha naziktir) ve, hiçbir iz bırakmadan tegayyüp mümkün müdür?.

İşte çok basıt görünen bu muammanın cevabını birçok senelerdenberi bulamıyorum. Göreceksiniz ki bu mesele üzerine düşüldükçe karışacaktır. Bir hal elde edebilmek için malûm bütün metodları tecrübe ettim!„

Litberty mecmuasının direktörü muammanın halli için bir müddet çalışmış, ve bulduğu neticeyi Ruzvelte bildirmiştir. Ruzvelt bununla meselenin halledilmediğini gösterince, Fulton ikinci bir hal şekli bulmuş, üçüncü ve dördüncüyü de sıralamıştır. Fakat bunlarla muammanın haledilebileceğine kanaat getirerek uğraşmaktan vazgeçmiştir.

Fakat kararına rağmen bu mesele mecmua direktörünün aklından bir an için bile çıkmamıştır. Kendi kendine mütemadiyen:

— Cebinde beş milyon Dolarla bir adam, hiçbir iz bırakmadan nasıl tegayyüp edebilir? Sualini sorup durmuştur. Nihayet meselenin halli için aklına bir plân gelmiş ve hemen (Beyaz saray)a koşmuştur.

Fültonun plânı.

Ve, kendisini bu anî ziyaret hasebile biraz hayretle karşılıyan bay Franklen Ruzvelt:

— Bu muammayı, esrarengiz şeylere mütehassıs meselâ S. S. Van Uine, dohu Erskuin Rubert Hughes veya istediğiniz diğer alâkadarlara neden sormıyalım Sizin kahramanınıza bir isim, bir şekil, saçlarına bir şekil ve renk, meseleye bir dekor vermekte bu muharrirler neden sizinle teşriki mesai etmesinler?. Beş veya altı " Esrar halikleri „ tarafından sizin muammanıza bir hal şekli verileceğini ben kuvvetle ümit ediyorum. Bu da, Cumhurreisinin Antony Abbot yahut Hopkinss tarafından veya birkaç muharrir tarafından yazılmış bir polis romanı olacaktır. Bu fikre ne diyorsunuz?

Ruzvelt, maruf tebessümü ile:

— Cidden garip bir iş olacaktır. Maamafih, tecrübe ediniz. Ben de böyle istiyorum demiştir.

Bu müsaadeden cesaret ve kuvvet alan Liberty mecmuası direktörü Fulton Oursler, hemen Amerikanın en maruf detektif ve zabıta romanı muharrirlerinden olan Rubert Hughesi, Samuel

Sonu var

Iktısadî Hareketler

Haftalık piyasa

Zeytinyağı fiatlerinde görülen sukut, yersizdir

Umumî vaziyet: Geçen haftaya nisbetle piyasada daha fazla hararet ve iş var

Geçen hafta piyasanın hâkim vaziyeti soğuk ve düşkün idi. Geçen hafta sonlarında yarı resmî iktısadî mehafil, piyasanın bu durgunluğunu mevsime hamletmekte ve düzeleceği kanaatini göstermekte idi. Hakıkaten bu hafta piyasa vaziyeti geçen haftadan çok düzgündür.

Buğday geçen hafta hem az satılmış hem de düşkün fiatte idi. Bu hafta 5-6,75 ten 9965 çuval satılmıştır.

Arpada, baklada da vaziyet aynidır; piyasanın umumî vaziyeti - pamuk müstesna olmak üzere - tereffü etmekte ve istikrarlıdır.

Pemuk, geçen haftaya nisbetle daha düşmemiştir. Fakat piyasa geçen senenin ayni hafta ve mevsimine göre, çok karışık ve düşkündür.

Zeytinyağı da düşkünlük göstermektedir. Fakat bu düşkünlük gayri tabiîdir. Sebebi de alivrecilerin acelecilığinden başka birşey değildir. Zeytinyağı piyasasının bu ve geçen haftaki vaziyetinin hakikî ve tabiî bir sebebi yoktur. Busene, hertaıa havalar kurak geçmiştir. O kadar ki son yağmurlar imdada yetişmemiş olsaydı, birçok yerlerde zeytin rekoltesi geçen seneki felâkete uğrıyacaktı.

Bu hafta bir miktar yeni sene mahsulü yağ piyasaya arzedilmiştir.

İncir: Satışlar batî olarak devam etmektedir. Bu haftaki satış 5,50 - 15 arasında olmak üzere 4260, geçen haftanın ise 7194 çuvaldır. Geçen senenin ayni haftasındaki satış yekûnu 2415 çuval hurda olarak 153,348 çuval idi. Busenenin yekûn satışı 1246 sı hurda olmak üzere 99,820 çuvaldır.

Üzüm: Bu haftanın satışı 12-20,5 den 9834 çuval satılmıştır. Mevsim umumî satışı 122,258 çuval 192 torbadır. Geçen senenin ayni mevsiminde satış yekûnu 303623 çuval 1756 torba ve ayni hafta fiatleri de 12,25 - 17,75 kuruş idi.

Fiatler, son üç haftaya göre 7 numarada 30 - 40 para, 8 numarada 20 - 30 para, 9 numarada 20 - 30 para, 10 numarada 10 para, 11 numara 20-50 para, 12 numarada 30-40 para sukut arzetmektedir.

Bergamada yağ ve peynir ıhtikârı

Akropol yolu yapılıyor. Kömür buhranı var..

Bergama, (Hususî) — Denizlide (Sabah Postası) gazetesini çıkaran İzmirin eski gazetecilerinden Vasfi Bilge tarafından bir (Bergama) gazetesi imtiyazı istenilmiştir.

Müze yapısı:

Müzenin noksan kalan bir kısım inşaatının tamamlanması için tahsisat gelmiş ve ihalesi de yapılmıştır. İşe başlamak üzere ustalar Bergamaya gelmiş bulunmaktadırlar. Gittikçe güzelleşen ve zenginleşen Müzemiz, Bergamanın tarihsel durumu üzerinde kıymetli bir varlık olmaktadır.

Akropol yolu:

Akropolun tepesine kadar çıkmakta olan otomobil yolunun tepeye doğru iki kilometreye kadar yeri biraz dar olduğundan vilâyetin tahsis ettiği iki bin lira ile bu yol beş metre genişletilmektedir. Bu suretle yakında otobüsler de emniyetle tepeye çıkabileceklerdir.

Yağ ve peynir ihtikârı:

Yağ ve peynir fiatleri şimdiye kadar görülmemiş bir şekilde yükselmiştir. Yağın kilosu yüz elli, peynirin de yetmiş kuruştur. Bu işe biraz da ihtikâr karışmış olduğunu göz önüne alan belediye, yağa 100-120, peynire de 45-50 kuruş nark koymak üzeredir.

Köylü sigarası:

Şimdiye kadar köylü sigarası yalnız köy bayilerine verilmekte ve şehirde satılması yasak edilmekte idi. Fakat inhisarın damgasını taşıyan sigaraların kaçak olmasına imkân bulunmadığından bunun önüne geçilememişti. Zaten sınıfsız ve imtiyassız cumhuriyetin camiasına giren halkı köylü ve şehirli diye ayırmak yerinde bir iş değildi. Halk bu işi kendiliğinden halletmiş olduğundan İnhisar dairesi mecburî olarak şehir bayilerine de köylü sigarası vermeğe başlamıştır.

Odun ve kömür işleri:

Kış; geçen hafta ben geliyorum, hazır olun der gibi öyle bir bora kopardı ki, evlerinde odun ve kömür bulunmıyanları hayli telâşe düşürdü.

Henüz gelmeğe başlıyan odunun yükü seksen ve yüz kuruş arasındadır. Bu yükler, eskiden on beş,yirmi kuruşa idi. Kömür ise hiç gelmemektedir. Gizli satılan kömür altı, yedi kuruşadır. Nitekim muhtekirlerden ikisini belediye mahkemeye vermiştir.

Odun verilmesi için beş aydır formalitelerle uğraşılmaktadır. Belediyenin dahi memleketin mühim bir ihtiyacı karşısında bu işde hassasiyetle çalıştığı görülmektedir.

Bütün uğraşmalara rağmen henüz iki köyün kuru odun satması müsaadesi alınabilmiştir.

Diğer köylerin ve bilhassa şehrin ihale kararları İzmir Orman idaresinden neticelendikten sonra ancak yapılabilecektir. Bu müsaadeler ormanlarda küllıyetli miktarda bulunan kuru çam ağaçları içindir. Henüz meş odunu ile kömüre müsaade edilmemiştir.

Orman kanununun müsaade ettiği ancak formaliteler yüzünden uzatılan bu işin süratle intacı temenniye şayandır.

Belediye hekiminin Belediyeye yazdığı tezkere bu ehemmiyeti açıkça göstermektedir. Halkın mahrukat ihtiyacı soğuk karşısında temin edilmiyor. Bu düşünülmeğe değer bir iştir.

Silâh atmak

Tire kazasında sebebsiz silâh atan Ali Çoban tutulmuştur.

Pamuk kozaları toplanıyor

Vaziyet iyidir

Bu senenin pamuk istihsalâtı, yakında sona erecektir. Pamuk tarlalarında köylüler durmadan açılan pamuk kozalarını toplamakla meşguldürler. Bu senenin pamuk mahsulü çok nefistir. Akala pamukları, yerli pamuklara nazaran mıntakada daha fazla miktarda istihsal edilmiştir. Akala pamukları, elyafı uzun pamuklardır ve yeni kurulan dokuma fabrikalarımızı işine çok yarıyacak evsaftadır. Mıntaka dahilindeki çırçır fabrikaları, şimdi Akala pamuklarının çırçırlamaktadır. Akala pamuklarının elde edilecek tohumları, müstahsillerin vermiş oldukları taahhütnamelere göre hükûmete verilecektir.

İzmir maliyesi

Yeni ve muktedir ellere geçti..

İzmir Defterdarlığına Ankara Defterdarı Bay Nafi tayin edilmiş ve Varidat müdürlüğüne yeni tayin olunarak gelen İstanbul Varidat müdür muavini Bay Talât Tekeli, Maliye şubelerinde teftişlere başlamıştır.

Bundan evel İzmir maliyesinin başına getirilen bazı zevat, İzmir maliye işlerini fevkalâde müzeyyeb bir şekilde göstererek umumî bir teftişe lüzum olduğunu telgrafla Maliye Vekâletine bildirmişlerdi. Bunun üzerine İzmire (12) maliye müfettişi gönderilmişti.

Bu müfettişler tarafından yapılan teftişlerde İzmir maliye işlerinde tezebzüb olmadığı, bilâkis diğer vilâyetlere, hatta İstanbula nazaran muamelâtın daha iyi ve mükemmel şekilde olduğu görülmüş, buna dair raporlar verilmişti. Ayni zamanda İzmir maliye memurları arasında eski ve yeni memur meselesi diye hiç yoktan bir mesele çıkarılmış, eski memurların tasfiyelerine doğru gidilmişti.

İzmir maliyesinin başına yeni gelen zevatın, bu gibi hareketlerde bulunmıyacakları ümit ediliyor, İzmir defterdar muavinliğinin de lâğvedileceği söyleniyor.

Çocuk hastalıkları:

Çocuk, cemiyetin temelidir. Ayni zamanda ailenin tessüsünde gaye, odur.

Yazan: Dr. Ali Agâh

Anadoluda, çocukların bedenî ve ruhî sıhhatlerini ilgiliyen meselelere dair bir köşe ayrıldığını B. Haydar Rüşdü ve B. İbrahimden duyduğum zaman bu kararı sevinçle alkışladım. Her ikisi de bu köşenin muharrirliğini bana teklif ettiler. Ben de bu teklifi tehalükle kabul ettim.

Aile, insan cemiyetinin temelidir. Kabile yok iken aile vardı. Ve aile bağlarının, aile duygularının gün geçtikçe değişmez görenekler halinde olgunlaşması, sağlamlaşması, kökleşmesi bugünün [millet dediğimiz] bütün manasile olgun insan cemiyetlerini vücude getirmiştir. Hiç şüphe yok ki, bugüdün en ileri, en kuvvetli, en büyük milletleri aile bağları, aile duyguları, en sağlam göreneklere dananan milletlerdir. En anarşik milletlerde aile bağları, aile görenekleri en bozuk, en gevşek olan milletlerdir.

Aile, insan cemiyetinin temeli ise, çocuk o temelin harcı ve daha doğru bir tabır ile ta kendisidir. Çocuksuz bir aile her an çökmeğe müheyya çürük bir binadır. Çocuk ailenin, teessüsünün yegâne gayesidir. Aile çocukla temadi eder. Aileleri ve o ailelerin teşkil ettikleri milletleri ebedîleştiren çocuktur.

İşte bunun içindir ki, medenî milletler çocuk meselesini her millî meselenin fevkinde bir mesele addetmişlerdir.

Gürbüz ve sağlam çocuk, sağlam ana ve babadan doğar. Çocuk doğumunun fazla olması bir milleti yaşatmağa kâfi değildir.

Doğan çocukların yaşaması lâzımdır. Avrupanın şimal memleketlerinde çocuk ölümü yüzde beş iken Asyanın geri memleketlerinde yüzde elli artmıştır. Onun için o mesut memleketlerde her kilometre başında büyük ve mamur köyler, şehirler, Asyanın o bedbaht memleketlerinde ise yüzlerce kilometrelik boş arazi görülür.

Çocuğun yaşaması için gürbüz ve sağlam doğması kâfi değildir. İyi bakılması hastalıklardan korunması lâzımdır.

Çocukları en az ölen memleketler çocuk bakımı en ileri gitmiş memleketlerdir.

Cumhuriyetten evel bizde çocuk meselesi diye bir mesele bile yoktu. Ölen çocukların yekûnu tüyler ürpertici yekûnlara baliğ oluyordu. Cumhuriyet hükûmeti bu meseleye azamî bir ehemmiyet verdi.

Tıb fakültesinde çocuk bakımı kürsüsü ve Ankara, İstanbul, İzmir, Adana vesair şehirlerde çocuk bakım evleri tesis edildi Çocukları esirgeme derneği kuruldu ve bizde devlet ve milletce bu meseleye lâzım olan büyük ehemmiyeti veren medenî milletlerin arasına girdik.

Hergün Anadolunun okuyucularile Çocuk Bakımına ve çocuklarımızın bedenî ve ruhî sıhhatlerini alâkadar eden meselelere dair hasbihal etmek bizim için mühim bir bahtiyarlık olacatır.

Yeni soğuk hava depoları inşa edilecek

Yaş meyva ihracından zarar edilebilir mi?

İlk senenin zararı kolayca ve fazlasile kapatılacaktır

Üzüm Kurumunun bu yıl Avrupanın muhtelif memleketlerine sevk ve ihraç ettiği yaş üzüm ve kavunlardan mühim bir kısmı bozulmamış olarak yerlerine varmış, iyi fiatlerle satılmıştır. Bilhassa İngiltereye son olarak Erna vapurunun soğuk hava depolu büyük ambarlarında ve mükemmel ambalajlar içinde sevkedilen razakı üzümlerile kavunların hiç bozulmadıkları görülmüştür.

Hükûmetimiz, önümüzdeki sene yaş üzüm ve kavunlarla beraber domates ihracına da yer verecektir. Bu mesele üzerinde meşgul olan İktısat Vekâleti, mahsullerimizi yaş olarak dış memleketlere sevk ve ihrac edecek vasıtaları şimdiden hazırlamaktadır.

Başbakanımız sayın B. Celâl Bayar, bu sene yaş üzüm ve kavun ihracatı meselesi üzerinde İzmirde tetkikler yaptığı sırada bu iş için inşası lâzımgelen soğuk hava depoları ve işletilmesi lâzımgelen frigorifik tesisatlı vagon ve vapurlar hakkında kendisine izahat verildiği vakit:

— Vapur da alacağız, depolar da yaptıracağız. Buyurmuştu.

Soğuk hava depoları, Ege mıntakasının muhtelif istihsal mıntakalarında küçük mikyasta inşa edilecek ve bu depolarda üç gün bekletilecek yaş meyva ve sebzeler, İzmirde Şehidlerde deniz kenarında inşa edilecek büyük depoya getirilerek, orada da muayyen müddet bekletildikten sonra soğuk hava depolu vapurlara yüklenecek, dış memleketlere sevk olunacaktır.

Vekâlet standardizasyon mütehassısı B. Dr. Bade, soğuk hava depolarının inşası için hazırlanacak plânlar üzerinde meşgul olmaktadır.

Bazı kimselerin, bu yıl yaş üzüm ihracatında zarar edildiğinden bahsettiği duyulmuştur. Busene zarar zaten göze alınmış, fakat buna mukabil Türkiye üzümlerinin nefaseti ve lezzeti, ihracat yapılan yerler halkına öğretilmiştir. Gelecek yıl mükemmel tesisatla yapılacak fazla miktarda yaş meyva sevkiyatından elde edilecek kâr, ilk yılın zararını herhalde fazlasile kapayacaktır.

İktısat Vekâleti, önümüzdeki meyva mevsiminden evel soğuk hava depolarının inşasına başlattıracaktır.

Melek ve Şeytan

2

Yazan: Kadircan Kaflı

Dânkü kısmın hnlâsası:

Bir sarhoşluk gecesinin sabahı. Hastayım ve başım zonkluyor:

— Zehra şu perdeyi indir, uykum kaçıyor.

Diyor. Biraz geçiyor, cevab yok. Gene tekrarlıyorum ve bizzat doğruluyorum. Şakaklarım müthiş atıyor. Saat on biri yirmi geçiyordu.

Bir gün evel, Perşembe idi. Dostum ayı Nuri gelmişti. Nuri, iri yarı, geniş omuzlu, atak, canını da sözü gibi esirgemezdi. Babası civarda bir çiftlik sahibi idi. Nuri de eğlenmekle, avla meşguldü. Zaten Eğirdirde nasıl eğlenebilir?. Nuri başıboş, zengin bir tabiat içinde alabildiğine büyümüştü. Onda yalnız efelik, arzu ve hırsı vardı. Ancak bu efeliğini kırkını geçmiş akıllı insanlar gibi kullandığı da olurdu.

Nuri:

— Bu gece geliyon mu - dedi - Hasangillerin kulesindeyiz. Gülmezlerin Ali, İzmirden bir garı getirmiş, emme, görme. Bir çifte telli yapıyor, bir göbek atıyormuş ki..

Ben de İzmirli kadınlara dayanamıyordum.. İçimde yıllarca evel tattığım bir hazzın hasreti vardı. Gittim, gördüm; şişman, otuzunda bir kadın. Beğenmedim. Oynadı, şarkı söyledi. Bize rakı dağıttı. Saat, gece yarısını geçmişti. Nuriye:

— Daha gitmiyecek miyiz?

Dedim. Nuri:

— Niçin gidecekmişsin ağacım-dedi-bırakılır mı bu keyi?. Kaltağın mısır püskülü gibi (oksijenli) saçları var.. Böylesini hiç görmedimdi.

İçki ile geçmiş bir geceden sonra sabahleyin biraz daha uyumak istiyordum. Arkadaşım Ayı Nuri, yeni bir eğlenceden bahsetti. Zorla gittim. Sarı saçlı şişman bir kadının oyunu görülecekti.

— Onlar boyalı.

— Yok be sağdıç...

Gözlerim yan tarafta oturan Hasana ilişti. Bize doğru kulak kabartıyordu. Herhalde sözlerimizi işitmiş olmalıydı.

Nurinin gözleri derin bir arzu ile parlıyordu. Bu, iyi işaret değildi. Ayağa kalktım; herkes bana baktı. Onlara dedim ki:

— Kusura bakmayın, köroğlu evde yalnız. Gideyim ben!

— Haber iletmedin mi canım.

— Yolladım amma, olsun; başım da ağrıyor biraz.

Onlar:

— Kal!...

Diye zorladılar. Ben:

— Bırakın!

Diye yalvardım. Razı oldular. Nuriye döndüm:

— Haydi beraber gidelim!

Dedim.

Gözleri demindenberi bize tuhaf tuhaf bakan Hasana saplandı. Birkaç saniye öylece kaldı. Sonra doğruldu:

— Haydi gidek!..

Beraber kapıdan çıktık. Taşkın bir ay ışığı yeşil kırları, dağları ve bahçeleri yakıyordu. Uzakta bir köşesi görünen mavi göl, şimdi kar yağmış gibiydi..

Nuri hiçbir şey söylemiyordu. Ben sarhoşluktan sallandığım halde o dimdik yürüyordu. Yalnız sık sık dişlerinin gıcırtısını duyuyordum. Yumruklarını sıkıyordu. İçinde bir hıncın kıvrandığını seziyordum. Sordum, söylemedi.

Birkaç defa durdu:

— Ben döneceğim!

Dedi.

— Bana Ayı Nuri derler, Kancık Hasan demezler..

Diye kekeledi.

Arkadaşımın o bayağı kadın için kulağıma söylediği sözler, Hasanı kızdırmağa yetmişti. Hasanın Nuriye sert sert bakışı da bu temiz yürekli genci için için köpürtüyordu.

Her defasında onun koluna girdim:

— Nuri! Benim sevgili kardeşim, kendine gel, haydi eve gidelim, bak anneciğin sana ne güzel yemekler ve ne yumuşak bir yatak hazırladı.

Dedim.

Bu sözleri söylerken kendimi de düşündüm. Sanki benim neyim eksikti? İnce, güzel, sevimli, uslu, melek gibi genç bir karım vardı. Henüz on dokuz yaşında... Bağrında bir süt kuzusunun yüreğini taşıyor. Fakat niçin buna rağmen ayaklarım zorla ileriye gidiyor? Niçin gözlerim hep arkada; başka yerler, başka kadınlar ve başka gözlerde?...

Nurinin sokağı yolumun üstünde idi. Evine kadar götürmek istedim, götürdüm.

— Haydi, şimdi de seni ben götürem!

Dedi.

Gülüştük, sokağın başına kadar beni uğurladı, Ayrıldık. Ben sendeliye sendeliye, iki tarafı kerpiç duvarlarla çevrilen, bozuk bir yolda yürümeğe başladım.

Kapının önüne geldiğim zaman saate baktım; üç buçuğa gelmişti.

Duvarlar, evler, pencereler, ağaçlar, sallanıyordu. Gökteki parlak ayı da bir torba gibi sallanıyor sandım.

— *Sonu var* —

MUSİKİ:

Gözsüzlerin konserinde

Hamdi Nüzhet ÇANÇAR

Dün akşam gözsüz yavruların verdikleri konserde bulundum. Ne yalan söyliyeyim, şimdiye kadar mektebin verdiği bir kaç konserden hiç birisine gitmiye cesaret edememiştim. Hayatta en kıymetli unsurlarından oldum olasıya mahrum yaşayan bu yavruların manzarası bütün sinirlerimi tahrib edeceğini düşünüyordum, ayaklarım varmıyordu.

Dün akşam hem gittiğime pişmanım, hem de şimdiye kadar gitmediğime... Gittiğime pişmanım, korktuğum başıma geldi, ellerinde en ince birer san'at aleti ile hayatlarının biricik teselilerini bize israf eden bu yavruların manzarası beni altüst etti. Şimdiye kadar gitmediğime pişmanım, çünkü hem memlekette yaratılmış olan hakikî bir eserden haberdar olmak fırsatını bugüne kadar kaçırdım, hem de en güzel musiki parçalarını dinlemek zevkinden mahrum kaldım.

Onlar, belki üstümüzde bıraktıkları bu çifte tesirden habersiz, kendi eksikliklerinin teselisini bu ilâhî nağmelerde bularak bütün sinirlerile, hatta bütün mevcudiyetlerile çalarken ben bir taraftan bu müzik parçalarile mestoluyor, bir taraftan da düşünüyordum.

Acaba ne hissediyorlardı? Ellerinde inliyen alet hakkındaki düşünceleri ne idi?. karanlık hayatlarında dünyayı nasıl, ne biçim tasavvur ediyorlardı? Hatta kendilerini, kendi mavcudiyetlerini nasıl tahayyül ediyorlardı?.. muhitleri hakkındaki, hatta bütün kâinat hakkındaki telakkileri nasıldı? Çok maruf bir Fransız Şairinin dediği gibi sadece bir annelerini bir defacık görebilmek uğruna bu günkü bedbaht

Konsere iştirak ed... gençlerden biri

talilerini kabule hazırmıydılar?.

Bitmez tükenmez sualterin bunaltıcı ve boğucu tesiri altında ihtiyarsız gözlerimi kapamışım. Şimdi her şey karanlıktı, ben de görmüyordum. Bir an... Pek kısa bir an zannettim ki ben de gözsüzüm... Renkler hayalimden silindi, ziyayı unuttum, dünya gözümden kayboldu, bütün şekiller, güzel, çirkin bütün simalar hayal oldu, her tarafıma koyu, elle tutulur koyu bir karanlık çöktü.

Şimdi yalnız yokluklardan akar gibi bir nağme tufanı kulaklarımdan giriyor, Allahın bana verdiği biricik teseslli halinde içime doluyordu.

Müzik susmuştur. Gözlerimi açtım, Salonu dolduran alkıştufanıarasında herkesin yüzünde, mahzun bir takdir vardı.

Oh dedim, bana bir an süren gözsüzlüğüm içindeki büyük teselliyi bu yavrulara bütün hayatları için vermiş olan nurlu kafalardan Allah razı olsun!.

Hamdi Nüzhet Çançar

Radikal Sosyalistler kongresinde

Fransa Harbiye Nazırı mühim bir nutuk verdi

Fransa, istiklâlini, serbestisini, müstemlekelerle muvasalasını muhafaza ve müdafaa etmek mecburiyetindedir, dedi

Vay zayıf olan milletlerin haline!

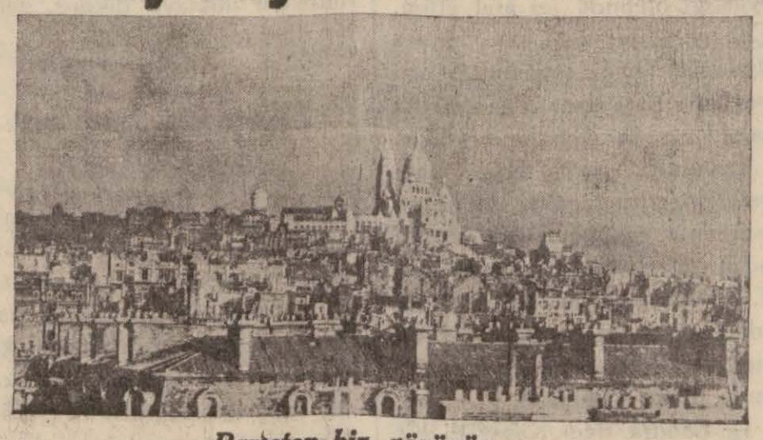

Paristen bir görünüş

Lil, 29 (Radyo) — Radikal ve Radikal Sosyalist kongreleri devam etmektedir.

Bir heyet sabık dahiliye nazırı B. Salengronun mezarına bir çelenk koymuştur.

Kongrede birçok hatipler söz almışlardır.

Radikal ve Radikal Sosyalist partileri reisi ve harbiye nazırı B. Daladiye bir nutuk irad ederek:

— Halk, Radikal partisinin sulh davetini kabul etmiş ve bunun için bizim lehimize rey vermiştir.

Partimiz için bir inhizam tasavvur ve temenni edilmişti. Fakat bunların zan ve tahminleri boşuna çıkmıştır. 40 mevki kaybetmiş olmakla beraber beri taraftan da 250,000 rey daha kazanmış bulunuyoruz.

Sosyalist ve komünistlerin son intihaptaki usulleri bizce kabili kabul değildir. Partimiz, halk cephesini kırmak mesuliyetini üzerine alamaz. Bununla beraber, icabında serbestii harekâtımızı istirdâda hazırız.

Cihanı tehdid eden vaziyete rağmen, bütün Fransızların hükûmete yardımı lâzımdır. Bunlar, parti meseleleri değil, vatan meseleleridir. Fransa istiklâlini, serbestisini ve müstemlekelerle muvasalasını muhafaza ve müdafaaya mecburdur.

Tahakkuk eden bugünkü feci vaziyete nazaran zayıf olan milletlerin vay haline!„ Demiştir.

Bugün Bay Delbos bir nutuk irad edecektir. Bu nutuk Fransanın haricî vaziyetine aid olacaktır. Bay Şotan da yarın nutkunu söyliyecektir.

Dostluğun tabiî neticesi

Romanya

Başvekilinin ziyaretinin akisleri

Bükreş, 29 (Radyo) — Bütün Romanya gazeteleri Bay Tatareskonun Ankara seyahatinden bahsetmektedirler.

Resmî Vitorül gazetesi:

"Türk zimamdarınının ve bü-

Lutfen çevirinız

DÜNYA Matbuatına bir bakış

Ingilterenin Yakın Şark faaliyeti

Bir Fransız gazetesi, Ingilterenin Türkiyeyi elde etmeğe çalıştığını ileri sürüyor ve kıymetimizi tebarüz ettiriyor

Ingiltere Kralı S. M. Altıncı Jorj

("République„ - Paris), şarkta İngiltere serlevhası altında yazdığı bir makalede, İngilterenin Yakın Şarktaki faaliyetinden ve memleketimizin Yakın Şarkta haiz bulunduğu fevkalâde kıymet ve ehemmiyetten bahsederken diyor ki:

"Herhalde ihtiyar Büyük Britanya imparatorluğu, Mussolininin genç imperyalizminin tehdidi altında bulunduğu zamandadır ve lâzımgelen ihtiyatî tedbirlere baş vurmaktadır. İngilizlerin Nil vadilerindeki vaziyeti hiç te zannedildiği şekilde olmadığından Büyük Britanya imparatorluğunun bu tedbirleri ittihaz etmek mecburiyetinde olduğu aşikârdır.

Evvelâ Nil vadilerindeki İngilizler sayı bakımından çok azdırlar; İtalyanların sayısına nisbeten hatta üçte bir derecesinde değildirler. Saniyen, uzun zaman devam eden tahakkümlerinin ve boyundurukları altında tutmuş oldukları milletin, tabiî bir şey olan infialinin yüküne tahammül mecburiyetindedirler ve buralarda haiz bulundukları menafi ehemmiyetsizdir.

En nihayet, Fransızların elinde bulunan yerlerde bir esas teşkil eden ve İtalyanlarca da taklid edilmekte olan kültürel nüfuz meselesini ihmal etmişlerdir.

İngiltere, Mısırda yalnız askerî bir mevkie maliktir. Bu mevkii muhafaza etmek güçtür ve daima murakabe altında bulundurulması lâzımdır.

İngiltere, sanksiyonlar meselesinde İtalyanın gösterdiği şiddetten mütehayyir olmuştur. İngilterenin bu sahada uğraşmakta

Sonu 10 uncu sahifede

Bucada müessif bir vak'a

Nahiye müdürü B. Şem'i Akay tecavüze uğradı

Elli kadar genç, Sabriyi karakoldan almak istemişler

Dün akşam Buca nahiyesinde müessif bir vak'a olmuştur. Buca gençlerinden bir çoğu, bir araya toplanarak bir kısmı içkili oldukları halde Buca parti başkanı B. Hüsameddin Balkanlının evine gitmişler:

— Bugün Cumhuriyet bayramıdır, biz neş'e isteriz, bize davul bulun.

Diye evin önünde bağırmışlardır. Parti başkanının evde bulunmadığını anlıyan gençler, geri dönerek belediye ve parti başkanlığı binasına doğru gitmeğe başlamışlar, o sırada yol üzerinde Nahiye müdürü B. Şem'i Akaya tesadüf etmişler ve ayni dileği Nahiye müdürüne tekrarlamışlardır.

B. Şem'i:

— Evlâdlarım. Biz davul bulamadık, siz bulunuz, parası ne kadarsa verelim.

Demiş, fakat gençler arasında bulunan Sabri isminde biri ileri gitmiş, bağırarak:

— Bize davul bulmağa mecbursunuz. Başka bir söz dinlemeyiz.

Demiş, az sonra da nahiye müdürünün üzerine hücum ve tecavüzde bulunmuştur. Devriye dolaşan jandarmalar bu vak'ayı görünce Sabriyi yakalıyarak karakola götürmüşler, fakat elli kadar genç, bu defa karakola giderek arkadaşlarını istemişlerdir. Buca jandarma karakolunda bir onbaşı ve üç jandarma vardı.

Karakolun önüne fazla halk toplanınca İzmirden Jandarma istenmiş ve bir müfreze daha Bucaya yetişmiş, halkı dağıtmıştır. Vak'a faillerinden daha beş kişi nezaret altına alınmıştır. Tahkikata devam ediliyor.

Nahiye müdürünün çirkin ve yersiz bir şekilde tecavüze uğraması Bucada teessür uyandırmıştır.

Adliyede tayin

İşten elçektirilerek tevkif edilen şehrimiz Sulh hukuk mahkemesi zabıt kâtiplerinden Fahrinin yerine, icra kâtiplerinden Bay Mustafa Kemal Erdem tayin edilmiştir.

ANADOLU

Günlük siyasal gazete

Sahib ve Başmuharriri
Haydar Rüşdü ÖKTEM
Umumî neşriyat ve yazı işleri müdürü: Hamdi Nüzhet ÇANÇAR

İDAREHANESİ
İzmir İkinci Beyler sokağı
C. Halk Partisi binası içinde
Telgraf: İzmir — ANADOLU
Telefon: 2776 — Posta kutusu: 405

Abone şeraiti
Yıllığı 1400, altı aylığı 800, üç aylığı 600 kuruştur

Yabancı memleketler için senelik abone ücreti 27 liradır

ANADOLU MATBAASINDA BASILMIŞTIR

Japonya, Çinle anlaşmağı kabul ediyor

Şapeyde yarım milyom halk, gıdasız bir halde duruyor, tahribat büyüktür

Şanghay, 29 (Radyo') — Japon komutanı; Çin tarafından bir teklif vukubulduğu takdirde Japonyanın sulh için müzakerata girişilmesini kabul edeceğini ve başka bir devletin müdahalesine rıza göstermiyeceğini bildirmiştir.

Şanghay, 29 (Radyo) — Şapeyin tahribi tahakkuk etmiştir. 500,000 kişiden fazla Çinli meskensiz ve yiyeceksiz kalmıştır.

Havas Ajansına göre, Japonlar, Çin hatlarını dağıtarak Suçeuyuda geçmişlerdir. Çinliler Tay gölüne doğru çekilmektedir. Maamafih mukavemete de çalışmaktadırlar.

Japon filosu Çumenpu adasını abluka etmiştir.

Tokyo, 29 (A.A.) — Domei Ajansı bildiriyor:

Kore ordusu umumî karargâhının neşrettiği bir tebliğe göre, 40 kadar Sovyet askeri hududu aşarak Tumen nehri uzunluğunda Mançukulu devriyelere ateş açmışlardır. Devriyeler müstevlileri geri püskürtmiye muvaffak olmuşlardır.

Şanghay, 29 (A.A.) —Sentral Neva Çin Ajansının bildirdiğine göre, Japon tayyareleri Amoyun üzerine 48 bomba atmışlardır. Amoy Nankin ile Şanghay arasında mühim bir şehirdir. Bombardıman neticesinde sivil ahaliden 40 kişi ölmüştür.

TAKVİM

Rumî - 1353	Arabî - 1356
İlkteşrin 14	Şaban 20

İlkteşrin 1937 **30** 1937

Cumartesi

Evkat	Ezan	Vasat	Evkat	Ezan	Vasat
Güneş	9,26	4,54	Akşam	12,	18,44
Öğle	4,51	12,20	Yatsı	1,36	20,19
İkindi	8,48	16,17	İmsak	8,55	3,40

İzmirli gençler Ankara ufuklarında

Dün Ankarada yapılan hava uçuş ve paraşütle atlama merasiminde bulunan İzmir türkkuşu uçmanlarından bir grup..

Diğer sahifelerden geçen yazılar

Ankarada siyasî temaslar

Millî bayramımızda Rumen, Yugoslav ve Yunan Erkânıharbiyelerinin mümtaz reislerinin de bulunması, Balkan antantının sulh ve umumî teşriki mesaiye hadim kıldığı kuvveti yadettiğimiz işte burada ordularının mükemmel vaziyeti ve itinalı teşkilâtı son manevralarda bir kere daha sabit olmuş, Balkan antantı devletleri tarafından askerlik sahasında elde edilen başarıları takdir ve tebcil etmek fırsatını vermektedir.

Kuvvetimizi müdrik ve taahhütlerimize de tamamile riayetkâr olarak istikbale itimadla bakabiliriz.

Dost ve müttefik memlekette iktidarı elinizde tutuğunuzdanberi Ramanya Büyük kralının münevver idaresi altında terakki ve refah yolunda ilerlemekten geri durmamıştır. Siz kudretteki bir devlet adamı için en büyük memnuniyet hiç şüphesiz feyizli neticelerle vazifesini yapmış olmaktır. Katettiğiniz yola bir göz gezdirirseniz mutlak memnun olabilirsiniz.

Dost memleket için kudretli bir yaratıcı kendisine yaklaşanları hayran bırakan ince bir zekâ ve bütün milleti için şefkatli bir baba olan mufahham hükümdarı tarafından Romanyada başarılan muazzam eseri yadetmeden sözümü bitiremem. Bu düşünce iledir ki, kadehimi Majeste İkinci Karolun, Altes Ruayal Büyük Voivodun sıhhatine kaldırır, sarsılmaz Türk Rumen dostluğu için kıymetli olan şahsî sıhhatinize, dost ve müttefik milletin saadet ve refahına içerim.„

Ankara, 28 (A.A.) — Romanya Başvekili Ekselâns Tataresko, bugün akşam üzeri eski Basvekil İsmet İnönünü sureti hususiyede ziyaret etmiştir.

Ankara, 28 (A.A.) — Reisicumhur Atatürk, bugün saat 17 de Romanya Başvekili Tataresko'yu kabul buyurmuşlardır Uzun müddet süren bu mülâkat esnasında Hariciye Vekili Dr. Tevfik Rüştü Aras, Romanyanın Ankara orta elçisi ve Türkiyenin Bükreş elçisi Hamdullah Tanriöver de hazır bulunmuşlardır.

Bükreş, 29 (A.A.) — Rador Ajansı bildiriyor:

Gazeteler, Başvekil B. Tatareskonun Ankarayı ziyaretinden hararetle bahsetmekte ve iki memleket arasındaki bu dostluğun yeni tezahürünün büyük ehemmiyetini ebarüz ettirmektedirler.

Gazeteler, bütün sayfalarını kaplıyan manşetlerle Rodor Ajansının ve Anadolu Ajansının verdiği uzun telgrafları neşretmekte ve Tatareskoya İstanbulda yapılan kabul merasimini Başvekilin bütün hareketini ve Ankaraya muvasalatında samimî surette karşılanmasını tafsilâtile bildirmektedir.

Gazeteler, Bay Tatareskonun İstanbul gazetecilerine verdiği beyanatı kaydetmekte ve bu beyanatın "size emin ve sarsılmaz bir dostluk getiriyorum„ cümlesini belirtmektedir.

Romanya efkârı umumiyesi, bu ziyaretin Türk Millî bayramına tesadüf etmesi keyfiyetine de büyük bir ehemmiyet atfetmekte ve ayni zamanda Romanya Genel Kurmay Başkanı General Sipitunun Romanya askerî heyeti başında Ankarada bulunmasını da kaydetmektedir.

Timpul gazetesi Türk milleti ve hükûmeti tarafından B. Tatareskoya yapılan hüsnükabulün hararetli vasfını tebarüz ettirdikten sonra makalesini B. Tatareskonun bir sözünü tekrar ederek bitirmektedir:

"İyi bir dava için çalışacağımız hakkında size teminat veririm.„

Dimineata, Türk gazetelerinin Romanya ve Tataresko hakkında yazdıkları makaleleri verdikten sonra makalesini iki memleket arasındaki işbirliğinin ehemmiyetini belirtmek suretile bitirmektedir.

Lupta gazetesi Ankarada yapılan hararetli ve samimî kabulden bahsederken Başvekil Bay Tatareskonun halk tarafından büyük bir heyecanla alkışlanmış olduğunu gerek manşetinde gerek makalesinde bilhassa tebarüz ettirmektedir.

İngilterenin Yakın Şark faaliyeti

olduğu görülüyor. İngiliz izzeti nefsi, ötedenberi az çok istihfaf ettiği Lâtinlerin önünde rücüat etmek mecburiyetinde kalmış olmaktan dolayı kendini rencide edilmiş hissetmektedir. Ve saburane bir surette ahzi sâr tertibatında bulunmaktadır.

İngilterenin Yakın Şarkta başarmağa çalıştığı iş, muazzam bir istir Filistinde bir Yahudi devleti kurmağa matuf olan İngiliz projesi; sahilde, bir Arap hükûmetinden daha emin bir üs vücude getirmekten başka bir gayeyi istihdaf etmemektedir.

Malûm ya, İngiltere, sahillere ve limanlara çok meraklı olan bir devlettir. Diğer taraftan Büyük Britanya, Bağdatta diktatör oyunu oynıyan ve petrol memleketi olan Irakta, kendisini maniler çıkaran nasyonalist generalden, sözde tesadüf eseri olarak, kurtulmuş bulunuyor.

Bir daha uzakta, yani, İranda da, Rusların mucib oldukları keşmekeş sayesinde İngilterenin nüfuz ve tesirini yeniden iktisab etmekte olduğu görülmektedir.

İngilterenin bugün Türkiyeyi elde etmeğe bilhassa çalıştığı görülmektedir. Ve bu noktanın tebarüz ettirilmesi gerektir Biz, bundan evel bu sütunlarda Türkiye politikasının geçirdiği istihaleye, karilerimizin dikkat nazarını celbetmiş bulunuyoruz.

Türkiye Sovyetler ile ittifaktan gittikçe uzaklaşmaktadır Kemalin Türkiyesi mükemmel bir manevî anlayış kabiliyeti ve büyük bir askerî kıymeti haiz olan bir devlettir. Ankaranın, Londraya yakınlaşmak için Moskovayı terketmesi vak'ası, beynelmilel politikada muazzam bir hareketi ifade eder

Britanya imparatorluğunun Yakın Şarktaki mevkilerini terkedeceğini zannedenler varsa; bunlar, zannederiz ki, aldanmaktadırlar.

Faşistler:

ranın havasından bunalmış, hastalanmıştır.

Tahtsız Kral; hiç olmazsa memleketinin bol güneşini aratmıyacak bir yer aramış, nihayet Nişte oturmağı kararlaştırmıştır. Necaşi, burada kendine göre, bir villâ kiralamak üzere teşebbüse girişmiş ve başkâtibini bu işe memur etmiştir.

Birkaç gün evel Nise gelen Başkâtip Dr. Mayhosu, ikamet eylediği otelinde ziaret ettim. Çok nazik bir zat olan Habeş diplomatı, beni samimiyetle kabul etti. Beraberce otelin büyük salonunda bir kenara çekildik.

Doktora, evvelâ Nise niçin geldiğini sordum. Çok dalgın ve müteessir görünüyordu. Mağlûbiyet, her Habeşde olduğu gibi B. Mayhosa da fazla tesir etmiş, âdeta siyah denecek kadar esmer yüzünde derin izler bırakmıştı. Biraz düşünceli:

— Londra, dedi. Kasavetli bir yer, Havası Negüse ağır geldi. Beni Nis veya Montekarloda bir şato yahut ta bir villâ satın almağa memur etti.

O, şimdi istirahat ediyor. Fakat diplomatik yollardan Habeş istiklâlini müdafaadan da hiçbir vakit geri kalmıyor.

— Negüsün malî vaziyetinin bozuk olduğunu gazetelerde okuduk acaba...

İhtiyar diplomat, derin bir ah çekerek sualimi yarıda kesti ve:

— Faşistler!. Diye söylendi. Sonra ilâve etti:

— Onların marifetleri.. Bu yalanları hep Faşistler uyduruyorlar.

Malî vaziyetimiz o kadar iyidir ki, kralımız Londrada iki villâ ve bir şato satın almıştır.

— Peki, Habeşistan meselesi ne olacak? Artık orada normal vaziyet teessüs etmiş, İtalya hâkimiyeti kurulmuş mudur?

— Faşistlere göre öyle. Fakat Habeşistan meselesi hiçbir zaman ortadan kalkmıyacaktır. Memleketimizde harp bitmemiştir.

Bize gelen resmî malûmata istinaden size Habeşistanın dahilî vaziyeti hakkında şunları söyliyebilirim:

Adis-Ababa civarında Raslarımızın idaresindeki kıt'alarımız İtalyan askerlerile durmadan çarpışmaktadırlar.

İtalyanlar; Cibuti-Adis-Ababa demiryolunu güçlükle müdafaa edebilmektedirler.

İtalyanlar sıkı bir sansör koydukları için orada olan bitenlerden herkes bihaberdir

— Oradaki kuvvetleriniz ne kadardır? Kaç Rasınız var?

—Tabiîdir ki, isimlerini söyliyemem. Fakat adedleri altıyı geçer. Hepsi de cesur kumandanlardır. Bunlar silâh ve cebhane hususunda da çok zengindirler.

— Sizin sözleriniz, Habeşistanda henüz sulh ve sükûnun başlamadığını anlatıyor. Halbuki İtalyanlar oralarda imar faaliyetine bile giriştiklerini söylüyorlar.

— Yalanl. yalanl. İmar için vaziyet müsaid değil ki... Onlar, Habeşleri aç acına çalıştırarak yalnız yol yaptırıyorlar ve öldürüyorlar..

Millî mücadelenin manasını siz Türkler, her milletten çok daha iyi anlarsınız; bunu size ben izah edemem.

Bütün dünyanın takdir ettiği Atatürk, harikalar yaratarak hürriyetin manasını dünyaya anlatmış, bir devletin istiklâliyetine el sürmenin ne demek olduğunu güzel bir dersle göstermiştir. Biz de onun işaretlerini, bu en büyük insanın yolunu takip edeceğiz..

Habeş diplomatının gözleri yaşarmıştı. Teşekkür ederek yanından ayrılırken, garson bir Fransız muharririnin kendisini ziyaret etmek istediğini söyledi.

— Hastayım. Kabul edemiyeceğimi söylersiniz!

Cevabını aldı. Ben salondan ayrılırken, o da balkona çıkmış, gözlerini Akdenizin enginliklerinde bir noktaya dikmiş, derin bir düşünceye dalmıştı.

RAGIP

Dikkate şayan hâdiseler

Aradan bir iki gün geçmiş, hastanın hali ümitsizleşmiştir. Gene bir akşam, doktor ve hemşireleri yemek yiyorlarken hastanın yemek odasına açılan kapısı açılmış ihtiyar ve hasta kadın duvarlara tutunarak görünmüş, fakat yorgunluktan düşüp bayılmıştır.

Bu sırada kapılar kendiliğinden kapanmış ve hasta, baygın kadın gözden kaybolmuştur.

Bu çok garib hâdiseden telâşa düşen doktor İsnard, iki hemşiresi ve misafir bulunan iki kadın hastanın odasına koşmuşlar ve hastayı karyolasında ruh teslim etmiş bir halde bulmuşlardır.

Hayatında hiçbir kimsenin ölüm halini görmemiş olan bir delikanlı da; babasının nezi halinde bulunmuş ve babası ruhunu teslim ederken hastanın başı ucunda evvelâ hafif bir gaz bulutu görmüş, bu gaz bulutu babası ölünce bir insan şeklini almış ve tavana doğru çekilerek gözden kaybolmuştur.

Âdem Hasip Adamoğlu

Kömür ve odun ihtiyacı

Bayındır ve Kemalpaşa kazaları halkının kömür ihtiyacını temin için hangi ormanlardan kesim yapılacağı İzmir Orman müdürlüğünden yerlerine bildirilmiştir.

Cumhuriyet bayramı

türk halkın coşkuu alkışları ve Varol sesleri arasında sahadan ayrılmışlardır

Dost memleketlerde

Belgrad, 29 (Radyo) — Bütün gazeteler, Türkiye Cumhuriyetinin 14 üncü yıldönümü münasebetile dostane neşriyat yapmakta ve Türk inkılâbından takdirle bahsetmektedirler

Vreme başmakalesinde ezcümle diyor ki:

"Bugün, Edirneden İran sınırlarına kadar Türkiyenin en ücra köylerinde Türk bayrağı fahir ve gurur ile dalgalanıyor. Türkiye, Asyanın salâh pîştarı olmuştur. Türkiye, milletleri uyandırıyor, Şark milletlerini teceddüde davet ediyor. Dahi görüşlü Büyük Şefin rehberliğinde, Asyanın en yüksek milleti, en kudretli devleti Türkiye olmuştur.„

Atina, 29 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor:

Türk millî bayramından babseden bütün gazeteler Elen milletinin bugün bütün kalbi ile Türk milleti ile bir olduğunu tebarüz ettirmektedir.

Etnos diyor ki.

"Elen milleti bu münasebetle kardeş millete ve Başvekil Metaksasın son ziyareti esnasında büyük terakkilerini anlattığı yeni Türkiyeye hararetli ve samimî selâmlarını bildirir.„

Vradini diyor ki:

"Türk millî bayramı Yunanistanda da Türkiyedeki ayni heyecanla kutlulanacaktır.„

Hâkim soruyor

me, köpeğin ne kıymette olduğunu erbabı vukufa havale etmiş. Avcılar kulübünden iki zat ayni cinsten köpekleri bulunduğu bildirilen Şekerzadelerle Biraçyoti nezdindeki köpekleri görerek bunların base cinsinden olduğunu bildirmiştir. Mahkeme dünkü toplantıda, fiatin tasrihini istemiştir. Suçlu da Ankarada bulunduğundan muhakeme talik olunmuştur.

ilân

Taksitle satılık fabrika

Sümerbank umum müdürlüğünden:

İstanbulda Unkapanı mevkii de kâin Unkapanı değirmeni aşağıdaki şartlarla ve pazarlık suretile çırk arttırmaya konulmuştur.

1 — Fabrikanın muhammen satış bedeli 98,048 (doksan sekiz bin kırk sekiz lira) dır.

2 — Pazarlığa iştirak için muhammen bedelin %7,5 u nakit veya teminat mektubu olarak bankamıza yatırılmalıdır.

3 — İhale olunacak bedelin %20 si nakit ve peşin tediye olunacaktır.

4 — İhale olunacak bedelin %80 ni beş senede ve beş müsavi taksitte ödenecektir.

5 — Müzayede 29/11/1937 Pazartesi günü saat onbeş buçukta Sümerbank İstanbul şubesi binasında yapılacaktır.

6 — Taliplerin müzaye gününden bir gün evveline kadar Sümerbank İstanbul şubesi müdürlüğüne müracaatları lâzımdır.

7 — Banka mezkûr fabrikayı dilediğine ihale etmek hakkını muhafaza eder. 30 2

İzmir Orman Baş Mühendisliğinden:

Teminat parası Lira	Kş.	Bedeli muhammin Lira	Kş.	Kental	Cinsi	Ormanın isim ve mevkii	
18	83	00	28	897	Kömür	Değirmenderenin Çam köyü Yelburun	)
	54		6	120	Çınar kazık	„ Dere boğazı	) Herkes
1	73		6	385	Çam odunu	Bucanın Çukurcuk gediği	) iştirak
1	65		5	441	Çalı	Burnavanın Kuru tepe	) edebilir.
5	91		36	219	Kömür	Tırazlı -- Çamlıdere	)
2	98		5	795	Çalı	Altındağ Kalpazan	)
	36		4	119	Çınar sandal çubuğu	Bulgurca Kumpına	) Civar köy-
2	98		6	664	Çam odunu	Tahtalı Aşlama deresi	) lülerden
2	35		5	626	Çalı	Pınarbaşının Meryem suyu	) başkası
5	85		36	217	Meşe kömürü	Karaçam Mezar boynu	) iştirak
4	16		6	924	Kuru çam odunu	Altındağ	) edemez.
	26		4	88	Mahlut odun	Balçova Gonaderesi	)
4	81		28	229	„ kömür	Çıyli Karagöz	)

İzmir merkez ilçesinin yukarda yazılı devlet ormanlarından hizalarında gösterilen meşe mahlut kömürler kuru çam odunu ve mahlut odun ve pırnar çalısının 24-10-937 tarihinden itibaren 15 gün müddetle açık artırma ile satışa çıkarılmıştır.

Mukavele ve şartname projeleri Orman Başmühendisliğinden parasız alınır. İhale 4 11-937 tarihine müsadif per şembe günü saat onda İzmir Orma Başmühendisliğinde yapılacağı ilân olunur. 28 30 1 3 3819

İzmir Levazım âmirliği ilânları

İzmir Levazım âmirliği satın alma ko. reisliğinden:

— 1 Manisa merkezinde bulunan kıtaat ve müessesat hayvanlarının senelik ihtiyacı olan 541800 kilo arpa veyahut yulaf kapalı zarfla ve ayrı ayrı şartnamelerle münakasaya konulmuş ise de ihale günü olan 24 Eyl. 937 cuma günü arpaya talip çıkmadığı ve yulafa teklif edilen fiat da pahalı görüldüğünden 2490 sayılı kanunun 40 ıncı maddesi mucibince bir ay zarfında pazarlıkla alınacaktır.

2 — Şartnameleri arpanın 149 ve Yulafın 163 kuruş mukabilinde Manisada Tümen satın alma komisyonundan alınabilir.

3 — Münakasaları 3/2.teş/937 çarşamba günü saat 17 de Manisada Tümen satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tümence arpa veyahud yulafa teklif edilecek fiatlar üzerinden tetkikat yapılarak birisinin ihalesi yapılacaktır.

4 — Muhammen bedelleri arpanın kilosu beş kuruş elli santim ve yulafın altı kuruştur. Muvakkat teminatları arpanın 2235 lira, yulafın 2439 liradır.

5 — İstekliler Ticaret odasında mukayyet olduklarına dair vesika göstereceklер ve muvakkat teminatlarile birlikte münakasanın yapılacağı belli gün ve saatte komisyona müracaatları ilân olunur. 22 24 27 30 3740

İzmi Müstahkem Mevki satın alma komisyonundan:

1 — Çorlu mıntakasında yaptırılacak olan 2 Adet "F„ tipi hangar, hamam ve çamaşır yeri, mutfak ve tesisatı ve altı adet erat pavyonu inşaatı kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

2 — Hepsinin keşif bedeli 509 bin 224 lira 18 kuruştur.

3 — İhalesi 23 ikinciteşrin 937 Salı günü saat 15 de M. M. V. satın ulma komisyonunda yakılacaktır.

4 — İlk teminatı 28119 liradır. Şartname ve keşif ve projeleri 2547 kuruşa M. M. V. satın alma komisyonundan alınır.

5 — Eksiltmeye girecekler kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı belgelerle idarî şartnamenin 4 üncü maddesinin "F„ fıkrasında yazılı vesikalarla birlikte teklif mektuplarını ihale satinden behemehal bir saat evel satın alma komisyonuna vermeleri. 15 30 14 20 3504

Kumbara biri

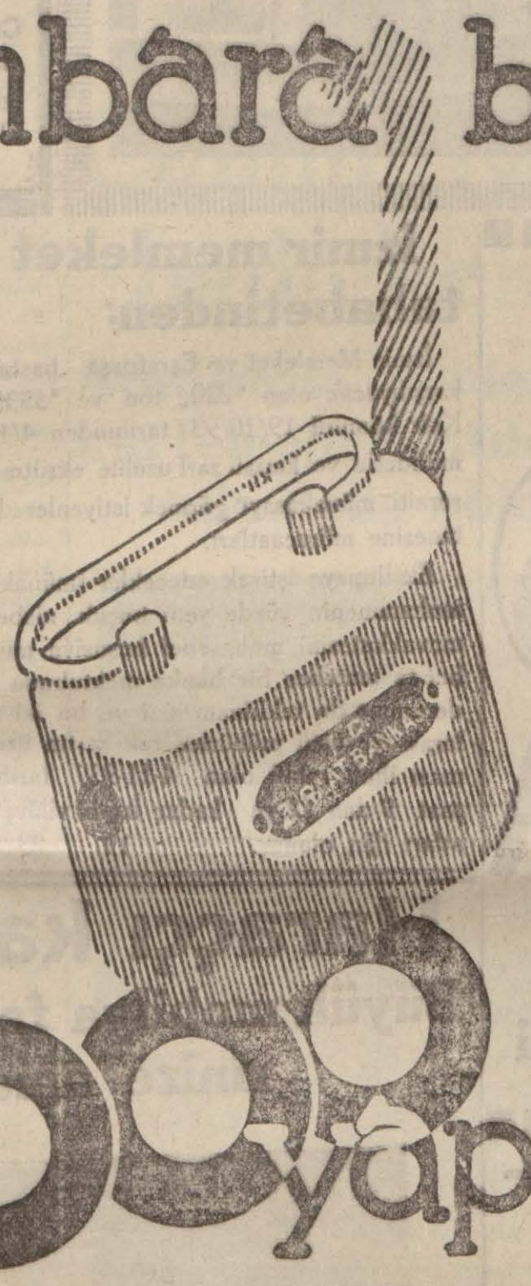

100 yapar.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ZİRAAT BANKASI

Foto Or
İNÖNÜ Cad. No. 20
Atölyede
En güzel pozlar çekilir.
Amatör işler
Temiz çabuk ucuz yapılır

Satılık ev
Güzelyalı tramvay caddesi 1027 numaralı 6 odalı ve bütün konforü havi denize nazır ev satılıktır. Taliplerin mezkûr eve müra caatları ilân olunur.

Baktiryoloğ Zühtü Ergin
Her türlü idrar, kan, balgam ve saire tahlilleri yapılır
Müracaat yeri:
İkincibeyler sokak
Telefon 3869

Doktor Ali Agâh
Çocuk hastalıkları mutahassısı
İkinci Beyler sokağı No. 68
Telefon 3452

Doktor A. Kemal Tonay
Bakteriyolog ve bulaşıcı, salgın hastalıkları
Birinci Sınıf Mutahassısı
(Verem ve saire)
Basmahane istasyonu karşısındaki Dibek sokak başında 30 sayılı ev ve muayenehanesinde sabah saat 8 den akşam saat 6 ya kadar hastalarını kabul eder
Telefon: 4115

İstanbul Nafıa direktörlüğünden:

22-11-937 Pazartesi günü saat onbeşte İstanbulda Nafıa müdürlüğünde 29998,72 lira keşif bedelli İstanbul Nişantaşı kız orta okulu inşaatı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

Mukavele, eksiltme, bayındırlık işleri genel, hususî ve fennî şartnameleri proje keşif hulâsasile buna müteferri diğer evrak 150 kuruş mukabilinde dairesinde verilecektir.

Muvakkat teminat 2250 liradır.

İsteklilerin teklif mektupları ve en az 20,000 liralık bu işe benzer iş yaptığına dair Nafıa Vekâletinden almış olduğu müteahhitlik ve ticaret odası vesikalarını havi kapalı zarflarını 22-11-937 Pazartesi günü saat 14 e kadar İstanbul Nafıa müdürlüğüne vermeleri. 30 4 9 14 7266-3783

REVUE saatları terakkiyatı fenniyenin en son icadlarile mücehhezdir.
REVUE
saatının bugünkü tekâmül halı
80 senelik tecrübe neticesidir.
Modeller en son ve zarif şekildedir.
Satış yeri: BERNARD A. ZAHAROF, İzmir, Hükumet caddesi 30

1938 Modelleri geliyor
Şevrole Otomobilleri

Kuvveti çok, fiati az, masrafı az, mukavemeti pek çok ve cihanın en beğenilmiş otomobilleridir

Yedek parçalar mevcuddur

Oldsomobil otomobilleri de her türlü evsafı haiz, sağlam, elverişli, güzel ve lüks makinelerdir

Izmir ve bölgesi bayii: O. Kutay
Birinci kordon telefon 2704

Türk Hava Kurumu
Büyük piyangosu
1 inci keşide 11 Teşrinisani 1937 dedir
Büyük ikramiye 30,000 liradır

Bundan başka: 15,000, 12,000, 10,000 liralık ikramiyelerle (20,000 ve 10,000) liralık iki adet mükâfat vardır.

Ayrıca: (2,000) liradanbaşlıyarak (20) liraya kadar büyük ve küçük birçok ikramiyelerle amortileri havi olan bu zengin plândan istifade etmek için bir bilet almaktan çekinmeyiniz.

Fratelli Sperco
Vapur Acentası

ROYAL NEERLANDAIS KUMPANYASI

"SATURNUS„ vapuru 13-11 937 de ROTTERDAM, AMSTERDAM ve HAMBURG limanlarına yük alarak hareket edecektir.

"TRITON„ vapuru 13/11/937 de bekleniyor. BURGAS, VARNA ve KÖSTENCE limanları için yük alacaktır.

SVENSKA ORIENT LINIEN

"VİKİNGLAND„ motörü 2-11-937 de ROTTERDAM, HAMBURG, GDYNIA, DANZIG, DANMARKA, İSVEÇ ve BALTIK limanlarına hareket edecektir.

"NORDLAND„ motörü 16-11/937 de ROTTERDAM, HAMBURG, GDYNIA, DANZIG, DANMARKA, İSVEÇ, ve BALTIK limanlarına hareket edecektir.

"AASNE„ vapuru 2/12/937 ROTTERDAM, HAMBURG GDYNIA, DANZIG, DANMARKA, ISVEÇ, NORVEÇ ve BALTIK limanlarına hareket edecektir.

SERVICE MARITIM ROUMAIN

"SUÇEAVA„ vapuru 4/11-37 de MALTA ve MARSILYA limanlarına hareket edecektir.

ZEGLUGA POLSKA S.A.

"LEWANT„ motörü 6-11-937 de ANVERS, GDYNIA ve DANZIG limanlarına hareket edecektir.

İlânlardaki hareket tarihlerile navlunlardaki değişikliklerden acenta mesuliyet kabul etmez.

Daha fazla tafsilât için İkinci kordonda FRATELLİ SPERCO vapur acentalığına müracaat edilmesi rica olunur.

Telefon: 4111/4142/4221/2663

Olivier ve Şürekâsı
Limited
Vapur Acentası

Birinci kordon Rees binası
Tel. 2443

THE ELLERMAN LINES LTD.

"ALGERIAN„ vapuru 20 Birinciteşrinde gelip yük çıkarak ayni zamanda LONDRA ve HULL için yük alacaktır.

"CITY OF LANCASTER„ vapuru 15 İkinciteşrinde gelip yük çıkaracak ayni zamandaLONDRA ve HULL için yük alacaktır.

THE GENERAL STEAM NAVIGATION CO LTD.

"ADJUTANT„ vapuru 5 İkinciteşrinde gelip LONDRA için yük alacaktır.

DEUTSCHE LEVANTE LINIEN

"İTHAKA„ vapuru İkinciteşrin ibtidasında HAMBURG BREMEN ve ANVERSten gelip yük çıkaracaktır.

DEUTSCHE LEVANTE LINIE G. M. B. H. HAMBURG

"SOFIA„ vapuru 30 birinci teşrinde bekleniyor. Rotterdam, Hamburg ve Bremen için yük alacaktır.

AMERICAN EXPORT LINES The EXport Steamship Corporation

"EXMINSTER„ vapuru 2 İkinciteşrinde bekleniyor. NEVYORK için yük alacaktır.

"EXTAVIA„ vapuru 11 İkinciteşrinde bekleniyor. NEVYORK için yük alacaktır.

"EXHIBITOR„ vapuru 19 İkinciteşrinde bekleniyor. NEVYORK için yük alacaktır.

" OGONTZ „ vapuru 28 İkinciteşrinde bekleniyor. NEVYORK için yük alacaktır.

THE EXPORT STEAMSHIP CORPORATION
PIRE AKTARMASI
SERI SEFERLER

" EXOCHORDA „ vapuru 5 Ikinciteşrinde PIREden BOSTON ve NEVYORK için hareket edecektir.

" EXCALIBUR „ vapuru 19 Ikinciteşrinde PIREden BOSTON ve NENYORK için hareket edecektir.

SEYAHAT MÜDDETI
PIRE - BOSTON 16 gün
PIRE - NEVYORK 18 gün

SERVICE MARITIME ROUMAIN
BUCAREST

"OITUZ„ vapuru 11 Ikinciteşrinde Köstence, Sulina, Galatz ve Galatz aktarması TUNA limanları için yük alacaktır.

STE ROYALE HONGROİSE DANUBE MARITIME

"DUNA„ vapuru 28 Birinciteşrinde bekleniyor. BELGRADE, NOVISAD, COMARNO, BUDAPEŞTE, BRATISLAVA, VIYANA ve LINZ için yük alacaktır.

DEN NORSKE MIDELHAVSLINJE
OSLO

" BAALBEK „ Motörü 13 Ikinciteşrinde bekleniyor. BEYRUT, HAYFA, DIEPPE, ve NORVEÇ limanları için yük alacaktır.

ATID NAVIGATION CO. HAIFA

"ATID„ motörü Ikinciteşrin iptidalarında bekleniyor. GALATZ ve GALATZ aktarması TUNA limanlarına hareket edecektir.

İlânlardaki hareket tarihlerile navlunlardaki değişikliklerden acente mesuliyet kabul etmez.

Daha fazla tafsilât için Birinci kordonda W. F. HENRY VAN DER ZEE & Co. N. V. vapur acentalığına müracaat edilmesi rica olunur.

Telefon : No. 2007/2008

Foto Köroğlu
Hamza Rüstem

En meşhur fabrikaların fotoğraf makineleri, film, cam, kâğıt, kart ve bilumum fotoğrafçılıkta müstamel eczalar, fotoğraf alât ve edevatı, font ve sehpalar.

Fotoğrafçılığa müteallik her nevi malzeme

Zevki okşıyacak resim ve ağrandismanlar, senedat ve evrak istinsahları ve kopyaları kemali dikkatle yapılır.

AMATÖR İŞLERİ

Developman, kopya ve her nevi ağrandisman sürat ve nefasetle yapılır.

İZMİR: Emirlerzade çarşısı No. 28, 4, 5, 6, 7, 8, 9

Yakında hükûmet önünde lüks ve en son fennî tesisat ile fotoğraf çekmeğe mahsus atölyemizle, fotoğraf malzemesine mahsus mağazamızı açıyoruz.

Telefon: 2675 Telgraf: Rüstem İzmir

Pürjen Şahap
Tesiri tabiî, eşsiz bir müshildir. O kadar zararsızdır ki gebelere, kalp, böbrekleri rahatsız olanlara bile Doktorlar bunu tavsiye ederler.

Nazilli Palas

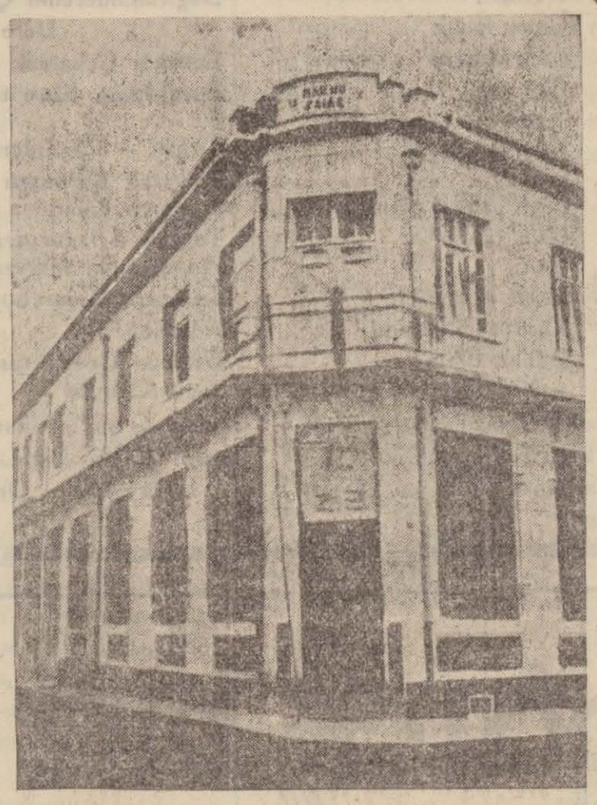

Şık ve rahat mobilya, ve modern banyolar, asrî konforun bütün hususiyetleri, hulâsa tam manasile bir Avrupa otelidir.

Temizlik istirahat

Karyolalar, somyalar çok rahattır. Daima temiz ve kar gibi çarşaflar verilir. Otelin salonları her zaman müşterilerin emirlerine amadedir. Burada hem istirahat hem de misafirlerinizi kabul edebilirsiniz.

Tavsiye ederiz

Nazilliye gidecek yolculara "Nazillipalas„ı tavsiye ederiz. Ahmet Çakıryıldız ve Halil Taşkın bayların idaresinde olan "Nazillipalas„ konfor, istirahat temizlik noktalarından olduğu kadar, emniyet bakımından da herkesi memnun edecek millî bir müessesedir.

Diş Tabibi
Cevat Dağlı

İkinci Beyler sokak No. 65
Telefon: 3055

Göz Hekimi
Mitat Orel

Adres: Beyler Numan sokağı No. 23
Kabul saatleri: Öğleden evel saat 10-12 öğleden sonra 15,30 - 17 Tele. 3434

Birinci Sınıf Mutahassıs
Dr. Demir Ali
Kamçı oğlu
Cilt ve Tenasül hastalıkları ve elektrik tedavisi
İzmir - Birinci beyler sokağı Elhamra Sineması arkasında
Telefon : 3479

Siz de **METALLUM "D„** Lâmbalarını alırsanız

Hem bol ışık almış olur, hem iktısat etmiş olur, hem lâmba değiştirmekten kurtu lur, hem de sarfiya tınızın eksildiğini ilk faturada görürsünüz.

METALLUM
Tevfik Baykent
Elektrik - telefon vemalzemesi deposu.
Siemens fabrikaları mümessili
Peştemalcılar 77 - 79 telefon 3332

İzmir vilâyeti muhasebei hususiye müdürlüğünden:

Cinsi	Mevkii
4 dönüm bağ	Narlıdere eski mezarlık mevkii
20 „ tarla	Kavaklıpınarda Halil Rifat paşa c.

İdareyi hususiye akaratından olup yukarıda yer ve cınsi gösterilen akar üç sene müddetle kiraya verilmek üzere ve pazarlık suretile temdiden bir ay zarfında açık artırmaya çıkarılmıştır. Şartlhrı öğrenmek istiyenlerin hergün muhasebei hususiye varidat kalemine ve pey sürmek istiyenlerinde encümenin toplandığı her pazartesi ve perşembe günleri saat 10 dan 12 ye kadar depozito makbuzlarile birlikte Vilâyet daimî encü menine müracaatları ilân olunur.

27 28 29 30 3802

İzmir Meserret Oteli

Otelimizin bütün mobilyası tecdid edilmiş soğuk ve sıcak su banyo daireleri ilâve edilmiştir. Otel yeniden telvin ve tefriş edilmiş ve müşterilerimizin her türlü istirahatleri temin olunmuştur. Fiatler mutedil ve keseye elverişlidir.

Kemeraltı caddesi karakol karşısında No. 72 İzmir Tele. 2533

İzmir memleket hastanesi baştababetinden:

İzmir Memleket ve Eşrafpaşa hastanelerinin bir yıllık ihtiyacını karşılıyacak olan "220„ ton ve "5335„ lira kıymeti muhammeneli Kok kömürü 19/10/937 tarihinden 4/11/937 tarihine kadar 15 gün müddetle ve kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır. İsteklilerden şeraiti münakasayı görmek istiyenler hergün İzmir Memleket hastanesine müracaatları.

Eksiltmeye iştirak edecekler münaksanın icrasından evel bedeli muhammenin yüzde yedi buçuk nisbetinde "410„ liralık teminatı muvakkatesini muhasebei hususiye müdürlüğüne yatırmağa ve yahut ta muteber bir banka mektubunu bir zarf derununa, bir zarf derununa da teklifnamesini ve bu iki zarf da bir zarf içine konularak ve üstü mühürlenerek zarfın üzerine ne iş için olduğu yazılması ihale günü olan 4-11-937 tarihine rastlıyan Perşembe günü saat 9 dan 12 ye kadar İzmir vilâyet daimî encümenine müracaatları ilân olunur. 19 23 26 30 3691

Haraççı kardeşler
Büyük mobilya fabrikaları emrinize amadedir

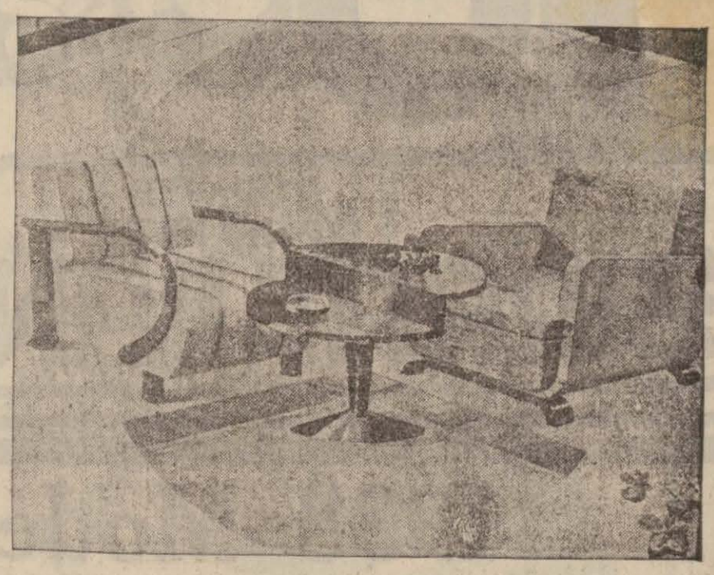

Temiz, zarif eşya, elbise ihtiyacından evel gelir. Herkes kendi haline göre temiz bir eve, misafirlerini kabul edecek bir salona, rahat yaşıyacak eşyaya muhtaçtır. İyi bir mobilya içinde kendinizi ve ailenizi muhite daha iyi tanıtabilirsiniz. Evinizin eşyası hayatınızın etiketi olduğunu unutmayınız.

Sıhhat Balıkyağı
Norveçyanın halis Morina balıkyağıdır
Iki defa süzülmüştür. Şerbet gibi içilir
Hamdi Nüzhet Çançar
Sıhhat Eczahanesi
Büyük Salepçioğlu hanı karşısında Başdurak İzmir